המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ה', פ' אמור ר' אייר מ"ו (15 במאי 86)
דף היומי: בבלי — גיטין מ'; ירושלמי — סוכה כ"ב

שנה ל"ז גליון 10482
38 אג"ח כ' מע"מ

שר החוץ של ארה"ב קורא לישראל וסוריה לא להילחם

מקורות ברוסיה: המצב במזה"ת מסוכן

וושינגטון — "שר החוץ גורב שולץ אמר אתמול, כי ארה"ב קוראה לישראל לסוריה "לא לפתוח בפלחמה, על רקע הכר תיחות הגבהה הגוברת בין שתי המדינות.

"אין אנו מאמינים כי מלחמה בין ישראל וסוריה תשרת את האינטרסים של אף אחד מהצד דים, והזהרנו ספציה", אמר כמוענזן של סופרים בוושינגטון.

שולץ אמר כי מוריה חיזקה במידה ניכרת את כוחותיה בלבנון וקידמה את הביצורים שלה.

"יהו מצב מתוח, מאוד, אין ספק בכך", הכריז.

שולץ לא מסר פרטים על ההתעצמות הצבאית המוגדת, אולם מקורות צבאיים ישראליים אמרו, כי רמשק הקימה מחפורות חדשות לטנקים בקרבת גבול ישראל, כמוזה לבנון.

עם זאת הוסיפו המקורות הישראליים, כי אין סימנים שסר ריה מתכוננת להציב טנקים בבי צורים אלה או לפתוח בהתקפה מיידית.

ראש הממשלה שמעון פרס אמר ביום שלישי, כי ביקש לפתוח בשיחות שלום עם סוריה, אך קיבאתו נדחתה.

מי שעומד כראש הליגה הער בית שאולי קלייבי ושד החוץ הסובייטי אדוארד שוורדנאדזה נפגשו שלשום והצהירו כי המצב במזה"ת הוא מסוכן.

בהודעה שפורסמה על ידי מוכנות הדיעות הסובייטית, "סאס" נאמר, כי שני האישים אמרו שהתקפות האוויריות האמריקאיות על לוב ב־15 באפ־ריל רימסע האיומים המכוון נגד סוריה" אחראים למצב המסוכן שנוצר באיזור.

תחזית מזג האויר

מעונן חלקית בדרך כלל עם אפשרות לגשם מקומי קר בעיקר בצפון הארץ.

טמפרטורות: ירושלים 10 עד 17, צפת 10 עד 15, טבריה 13 עד 25, שומרון 13 עד 18, תל אביב 14 עד 21, באר שבע 10 עד 23. (עתים).

הכור האטומי בצ'רנוביל עדיין מדליף קרינה

מתכנן הכור: חייבים לאטום את הכור למאות שנים

מוסקווה — סגן ראש המ־משלה איוון סילאייב אמר, כי דליפת הקרינה מן הכור הנפגע בצ'רנוביל עדיין נמשכת וכי פער־לות הטיהור בתחנת הכוח וס־ביבותה ומשך תודשים.

הוא אמר כי על אף שנמנעה סכנה של התפרצות נוספת, "הכור עדיין לא הפך לבלתי מס־כן".

בהודעה רשמית שפרסמה כאן קודם לכן נאמר שמספר הנפטרים מן התאונה הגיע ל־9, ששה מהם מתו לאחר החקירת בגלל קרינה או כוויות.

עוד נאמר בהודעה כי 35 אנ־שים הם במצב חמור.

חייבים לאטום את הכור!

מוסקווה — אחד מבין המת־כנים הראשיים של הכור הפגוע בצ'רנוביל, אמר כי חייבים לאטום אותו בביטון למשך מאות שנים. עם זאת הוסיף ואמר כי מערכת הכמתון של הכור בצ'רנוביל הר־כנה, כדי שתוכל לעצור אפילו "כמשגים התמורים ביותר".

הוא סירב להשיב לשאלות באשר לסיבות שגרמו את האסון שפקד את הכור ב־29 באפריל. בשיחה עם כתבים שהוזמנו על ידי פקידים סובייטים, גילה האיש כי נטל חלק פעיל בתכנון הכור והוסיף כי כורים נוספים מרגם זה יבנו.

הוא ציין כי הכור שנפגע "יאטם בביטון כשהוא מצויד כמערכת קירור מים עד שכל החומר הרדיו אקטיבי יתפרק.

כשנשאל כמה זמן "יטשך תה־ליך זה, השיב "על כל פנים לא פחות מאשר מאות בשנים".

טילי קטיושה באצבע הגליל

בחסדי שמים נמנע שלשום אסון בדת באצבע הגליל כאשר מטח מטילי קטיושה נפלו באיזור. אחד ממטילי הקטיושה נפלם בפר כונית שנהגה נמצע קלות באר צבע, והרכבו נגרם מזק כבד ביותר.

כתב עתים בצפון, שלמה חדד, מוסר כי טילי הקטיושה, כנראה שניים, נפלו בשעה 1.30 בצהרים. מהתדף נפצעו קלות שני ילדים, ועבר בן 4 וחצי ואחותו עמית בת 10 וחצי. הם פונו לטיפול ראשוני בתחנת מד"א בקרית שמונה, ומשם לבית החולים בצפת. משם הם שוחררו לאחר טיפול קל.

רבים מהתושבים ירדו למקל־טים. מהתפרצות הטילים נגרם גם נזק לרשת החשמל הטלפון ואנשי "בזק" חברת החשמל תיקנו את הנזקים כעבור במה שעות.

ראש מועצת מטולה, יוסי גולדברג, שלח מברק לראש הממשלה ולשר הבטחון, שבו אמר כי הערכות הישובים בגשאי הכטחון עדיין לא תמה. בעיקר במוסדות החינוך ובשירותי הר־פואה, הוא דרש כיבוי דחוף של ועדת השרים לעניני קו העימות לצורך השלמת ההיערכות.

כחות צד"ל סוקו ביממה האחרונה איזורים רבים בשטח לבנון במטרה לאתר את המקום ממנו שוגרו הטילים. הטילים הם קטור 107 מ"מ שמותם המק־סימלי הוא כ־10 ק"מ, מה שמלמד שהם נורו מקצה רצועת הבמתח על ידי חוליית מחבלים, שהגיע מתוך לרצועה. אלוף פיקוד הצפון, אורי אור וקצין צה"ל בכירים סיירו ביום ג' באצבע הגליל, דיברו עם התושבים התרשמו מהנזקים שגרמו הטילים (עתים).

ראש ממשלת בריטניה תגיע לביקור בישראל

ראש ממשלת בריטניה, הגב' מרגרט תאצ'ר, תגיע מעד שבועיים לביקור ממלכתי בישראל.

יחלוו אל הגב' תאצ'ר גם שר־דיר בריטניה בישראל, סר דיוויד וולפסון, פקידים בכירים של השגרירות וכן נציגים שמתלווים אליה בביקור זה. כן מצטרפים אל הביקור משלחת המגבית היהודית המאוחדת בבריטניה. הגב' תאצ'ר תגיע לאשקלון ותתקבל ע"י ראש העיר, עו"ד אלי דיין, בכמחת שע"י בית־החולים ותערוך סיור קצר בשכונה הטשוקמת במיסגרת פרויקט שיקום השכונות, בסיוע של ארגון הקהילות היהודיות בבריטניה והמגבית היהודית בבר־יטניה זו.

כן תשתתף בתחנת אבן פינה לבית־ספר מקיף שיוקם במרכז העיר, בתרומה של כ־6 מיליון דולר של נדבן יהודי מבריטניה, מר ג. רתמן, שאף הוא יהיה נוכח בעת הטקס.

שעון הקיץ יופעל ממוצ"ש

"שעון הקיץ" יופעל החל ממוצאי שבת קודש פר' אמור.

השעון יוזז בשעה אחת קדימה בחצות ליל ראשון, ושעת 12 תהא 1 אחר חצות.

עירק הפציצה רכבת אירנית

עשרות נהרגו ונפצעו

מדרן — 31 איש נהרגו כאשר ממוסים מירקים הפציצו אתמול רכבת נוסעים אירנית, זמן קצר לאחר שמטוסים אירניים תקפו מיתקן נפט מירקי יהדי.

היא ציינה כי רבים נוסעים נפצעו בהתקפה על הרכבת בתחנת האפט־מאפה, 60 ק"מ מגבול עיזק בתחום איון.

הרכבת היתה בדרכה לטהרן, בקו בו משתמשות תבופות רכבות כדי להוביל חיילים לחזית ולהחזיר פצועים ממנה.

הרכבת הותקפה 26 רקות לאחר שמטוסים אירניים הפציצו "טתקני נפט עיקיים חדשים 20 ק"מ סדדום־מערב לקירקוק, השמידו להלוטין את התשלוחה".

ראש ממשלת איון, טיר תוסין מוסאוי, הכריז כי הפצצת הרכבת לא תישאר ללא תגובה, והוא הכטיח "לגקום את הקורבנות של פשע עיוקי זה". (עתים ע"צ)

● דמשק השלמון המורי מתכנן שיגויים מקיפים בשגרירותיהו בחו"ל.

הענון "אל חואדת" הלבנוני יודע לספר כי דמשק מתכננת העברה חילופים של 30 שגרירים. כינהם שגרירי סוריה כפאוים יוסף שאקוד. (ע"מ)

עשרות אישים מתנגדים ל"מלחמות הכוכבים"

וושינגטון — עשרות אישים יהודי שם מאוהיב, קנדה ואירופה פירסמו אמש קריאה "ממשלות הטולם "להתנגד "תובנית "מי "ליטריזציה של "הלל", כגון פרוייקט "מלחמות הכוכבים" של הנשיא ריגן.

בקריאה, שפורסמה בעת ובעונה אחת בצפון אמריקה ובמיורות אירופה, נאמר כי נשק החלל עלול לגרום להתלקחות טלחמה גרעינית, כמקום למנע אותה.

"אנו קוראים לכל הממשלות לנמוע ולהתנגד באורח פעיל לכל פרוייקט לנשק בחלל החיצון, ולחזק ולכבד בצורה קפדנית את ההסכמים הקיימים לפיקוח על הנשק".

בקבוצה יותר מ־100 מדענים, אקדמאים, ראשי כטורה ומומחים צבאיים מאוה"ב, קנדה, בלגיה, דנמרק, פינלנד, מערב גרמניה, ברימניה, יוון, הולנד, נדבניה ושבדיה.

ביניהם הקנצלר לשעבר וילי ברנדט, מנהיג המפלגה הליברלית הכריסית דייויד סטיל, ראשי ממשלות לשעבר של הולנד, דנמרק ותורבניה.

שלשום הכריז יותר מ־6000 מדענים אמריקאים, כולל 15 חתני פרס נובל, להחרים את המחקר של "מלחמות הכוכבים".

ריגן ביקש אישור מהקונגרס למכטו של 4.8 מיליארד דולר עבור המחקר בפרוייקט זה בשנה הבאה, וצפוי מאבק גדול בקונגרס (ער).

מושב הכנסת יפתח בנאום מדיני של רה"מ

מאת פרפרנו המדיני

מרשב הקיץ של הכנסת יפתח ביום שני אהה"צ בהרצאה מדינית מפי ראש הממשלה מר ש. פרס, שבה ישמוד על התפתחויות האחרונות בגבול הצפון, ויחד עם הכרזה ברורה שאין ברשתה של "ישראל" "יפתח במלחמה נגד סו־ריה, יחדיר את המדיניה המבוגה בצפון מפני המשך מעשי טירוף הן מתומני ישראל" והן בחרי".

בראיון שמסר ש. פרס ביומיים האחרונים אישר, כי בעקבות ההזכרות להתבצרות הסורית בגבול ועל מחפורות מוקים שנבנו על ידם לכל אורך הגבול, פנתה ישר־אל באמצעות ארה"ב לאוהרה לסוריה שפניה של ישראל לשלום, אולם כל נסיון תוקפני ייהדף בכל הכח שברשותה.

סוריה עדיין לא ענתה לפניות ישראל בידקן, אם כי יחכן שעד יום שני, כאשר מד פרס יעלה לדוכן הכנסת ירמסד את הרעתו המדיני. תוקבל תגובתה של ממשלת דמשק, באמצעות הצינ־רות הדיפלומטיים, שהסביור את הפניה הישראלית.

חוגים סדיים מציינים כי לגבי סוריה אין לראות את תגובה כלי התקשורת כתגובה רשמית, שכן בגלל קשייה הכלכליים משתדלת ממשלת דמשק להדגיש את הגיבה הלאומנית על הסכנות הנובעות מצד ישראל וכוונותיה התוקפניות.

ישראל תבקש מארה"ב להגביר התיירות לארץ

מאת פרפרנו המדיני

ישראל" עכשיו "פנות "לארה"ב בדי "להגביר את תגבית התיירות מארה"ב לישראל", בעקבות הר־ידה הניכרת של "הגבית התי־רות לישראל".

בין ארה"ב ומדינות שונות כגון מרוקו, סין ואף עם מצרים, יש הסכמי תיזות התיירות ב־5 אחוז שגם היא תיכלל בין המדינות שהתיירות תכנון אליה.

בריחחים שנתקבלו בישראל הן מהכניסה לישראל והן מתפוסת המלונות מתברר שהתיירות ב־ישראל נפגעת במידה רצינית ההפסדים מגיעים לעשרות מיל־יני דולרים.

בין היתר מוצעת ישראל כי הרעתו של דובר משרד החוץ האמריקאי לאחרדי ארה"ב להיכנע מסיודים בארצות המזה"ת פגעו כמידה ניכרת בתיירות לישראל. אשתקד הגיעו לישראל 426 אלף תיירים ההכנסות בשנה שעברה נסתכמו ב־300 מיליון דולר והשנה תיקסן תגובת התיירות ב־5 אחוז ואף למטה מזה. סתפרנו מוסיף כי רק התיירות של היהודים הדתיים של ישראל לא נפגעה.

● פארים חברת התעופה הדתים־נית ציינה באיסטנבול את פתיחת הקו החדש שלה המחבר את עצבא עם איסטנבול, כסיסה שבועית ישירה הנטשכת עד למוסקבה.

מסע מחאה בחיפה נגד חילולי השבת

הרבנים הראשיים לחיפה הרה"ג ר' שאר ישוב כהן והרה"ג ר' אליהו בקשי דורון שליט"א הכריזו על "יציבוב הקריאה" בתר־ה ביום שבת הקרובה.

החלטת הרבנים הראשיים, שנתמכה על ידי הדבנות הראשית בעיר והמועצה הרוחנית, באה במ־סגרת מסע ההתעוררות נוכח חי־לול השבת שבא בעקבות הקרנת סרטים בלילות שבת בחיפה. על פי הקריאה תעוכב הקריאה בתורה בתפילת יום השבת עד לאחר שרבני בתי הכנסת ומנהיגי היהדות הדתית יסבירו לציבור המתפללים את הסוף שחל בחילול השבת בעיר ויקראו לציבור להתעוררות ולטאבק לשמירת שבת קודש.

כתב עתים בחיפה מוסר, כי הרבנות הראשית יחזמת עריכת עצרת מחאה גדולה בהשתתפות שרים חברי כנסת רבנים וראשי ישיבות במחאה על חילול השבת נוסח הקרנת סרטים בלילות שבת בחיפה.

החוגים הדתיים בחיפה שוקי־לים כמו כן נקיטת צעדים משפ־טיים על מנת להאבק בתופעה החדשה של הקרנת הסרטים בעיר.

● כחיית אלאנבא הכוריתי מוסר כי אחיו של אבו זעים אבו האנ'ם, הדיע על הצטרפותו לתנועת אחיו שמרד בערפאת.

סיור רגלי של חיילי צה"ל הותקף בשכם

שצר הנוסל אתמול על דקבה בשכם "אחד שעשרות מקבים תקפו מיזד רגלי של צהל" כאב גים, חיילי צה"ל ירו ירות כדי לעזור את המפגים וכתוצאה מכך נפצעו שני צעירים מקומיים פצעים כינוניים. שלוש נשים נפצעו באורח קל מהאבנים.

האירוע היה כקסבה שבשכם כאשר כמה עשרות צעירים הד־אספו במקום הפגינו נגד הסיורים שמבצע גוש אמונים באיזור ונגד יום העצמאות. סיור רגלי של צה"ל שנע במקום נקלע להפגנה ואז החלו המתגרדים לידות אבנים לעבר אנשי הסיור. החיילים פתחו בירות באויר כדי לפזר את המפ־גינים המשתללים אך אלה המ־שיכו לידות אבנים, לטרת הדיזה באויר.

בעקבות כך נאלצו חיילי הסיור לירות לעבר רגלי המפגינים, כתוצאה כהידי נפצעו פצעים בי־נונים שני מקומים, צה"ל הסיל עצר בעקבות האירוע.

אחוד בתי הכנסת של צעירי אגודת ישראל
בני ברק

בהתאם לקריאת הרבנים הגאונים שליט"א
מתכנסים כל מתפללי בתי הכנסת של
צעירי אגודת ישראל בבני ברק

להתפילת רבים ברחובה של עיר

תפילת רבים של עם מקדשי שביעי לאדון השלום מקדש השבת ומברך שביעי להסיר מעל עמו את חרפת חילולי השבת ההמוניים ברחבי ארצנו הקדושה.

מתכנסים בליל ש"ק פר' אמור בשעה 7.00 בערב ברחבה שלפני בית הכנסת צעירי אגודת ישראל "דברי שיר" רחוב ר' עקיבא, מול רח' חזון איש בני ברק

ברוך דיין האמת

המומים וכואבים בהסתלקותו של ראש משפחתנו היקר באדם, עדין הנפש ואציל הרוח, שייף עמל ושייף גפיק
מהר"ר **משה** בן מהר"ר **יואל קלמן** הי"ל
באלאשא-יארמוט-בני ברק
הלויתו התקיימה אמש
ישבים שבעה בביתו סמטת ראב"ד 10
בני ברק
המשפחה

במלאת השלושים לפטירתה של האשה הצדקניה
החשובה והצנועה רבת פעלים לתורה וחסד
הרבנית **האנה מרים אוסינא** ע"ה
בת ר' **יוסף** דל
אשת יבלחסד"א הרב **שרגא פיוויל אוסינא** שליט"א
שיקאגו-ארה"ב
נעלה לפקוד את קברה ביום ו' ד' אייר תשמ"ו (16 במאי 1986)

הסעה מישיבת אור אלחנן, רח' עזרת תורה 16 בשעה 9 בבוקר ותעבור בגאולה רח' מלכי ישראל פינה יונה ב־9.10 בדרך להר המנוחות
המשפחה האבלה

לעסק מבוסס בב"ב
דרוש
שותף/משקיע
להרחבת העסק
02'283404

נס"ד
לת"ת תטידי
דרוש
מלמד לכתה א' גילאי 3-4
תנאים מצוינים
למתאים עדיפות
לבעל נסיון
להתקשר בין השעות 12-13 לפנ"ז טל. 03'961433

דרושים
מורים חרדיים
ללמוד שפת ב"ס"ק
במרכז הארץ
טל. 052'34552 03'922283

השעור של
הרה"ג ר'
אשר וייס
שליט"א
יתחדש היום יום חמישי
בשעה 8.30 בערב
בביהמ"ד
"בני שלשום"
דקזסון
רח' בן פתח"ה כ"כ

מזלא טבא וגדיא יאה
משמקא דליבא שלוחה בזה לבהירים הרי המופלגים בתוייש, כלילי המעלות, עדיב נאוון, לתני תרי צנתרי דדהבא
החתן כמר **שמואל זאב קליינמן** הי"ו
והחתן כמר **נפתלי פרוכטר** הי"ו
לדגל אירוסיהם בשעטר"מ
בורא שלם בקנין השלם זה הבנין
ויזכו לבנות בית נאמן בישראל
תבריכם
מישיבת הגאון מטשעבין
כוכב מיעקב
ירושלים

ברכת מזל טוב נאמנה
בס"ד
שלוחת בזה ברגשי גיל והדרת קודש
להוד כ"ק עטרת ראשינו
מרן אדמו"ר שליט"א
ולגיסו הגדול הרה"ג המפי
הרב **משה ארנסטר** שליט"א
חדב"ג כ"ק מרן אדמו"ר הקי' בעל "אמרי חיים" זצוקלל"ה ולחתנה דבי נשיאה הרה"ג המפי
הרב **מנחם ארנסטר** שליט"א
דאש ישיבת ויזניץ ב"ב
ולכל המשפחה הדגולה שיחיו
לשמחת אירוסי הנכדה-הבת
המתשלמת ותה"י בשעטר"מ
יהי"ר שזיווגם יעלה יפה לבנין עדי עד לתפארת השושילתא קדישא ויזכו לרוות רב ענג ונחת דקדושה
כעתירת **שמואל י. דסקל**

בס"ד
קול רנה וישועה באהלי צדיקים
ברכה לראש משביר
בחרדת קודש שמחה וגיל מביעים אנו בזה ברכותינו מקרב לר"נ
להוד כ"ק מרן אדמו"ר עט"ר שליט"א
ולחתנא דבי נשיאה הרה"ג המפי בנש"ק צנמ"ס וכו'
מוהר"ר **מנחם ארנסטר** שליט"א
ראש ישיבתנו הקדושה
ולכבוד אביו ידידנו הנכבד הרה"ג המפי איש האשכולות
הרב **משה ארנסטר** שליט"א
חדב"ג כ"ק מרן אדמו"ר בעל "האמרי חיים" זצ"ל
נשיא מוסדות קריות מאור חיים ר"ם צפת
לשמחת אירוסי נכדתם-בתו החשובה עב"ג
הבחור התשוב המצויין תו"ב עדיו לבאון במש"ק
הרב **ברוך שטרנבוך** שליט"א
בן ידידינו התשוב הרב הבאון המפי
מוהר"ר **אלי' שטרנבוך** שליט"א
דומ"ץ ק"ק אנטוורפן חתן כ"ק אדמו"ר בעל "מקור ברוך" זצ"ל
עבי הנפן בעבי הנפן דבר טאה ומתקבל ויה"ד שהזיווג יעלה יפה לבנין עדי עד ולקשר של קימא לתפארת השושילתא דדהבא ויזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א וראש הישיבה שליט"א וכל המשפחה הדוממה לראות מהם ומכל ידי"ח רב שנג ונחת דקדושה
כברכת
צוות הרמי"ם — **תלמידי ישיבה גדולה**
תלמידי המתיבתא — **תלמידי ישיבה קטנה**
בישיבת ויזניץ בני ברק

ביהמ"ד דחסידי ויז'ניץ
רח' פרנקפורטר 20 פתח תקוה
ברכת מזל טוב נאמנה
מתוך חרדת הקודש וברגשי כבוד ואנו לברך את כ"ק
מרן אדמו"ר שליט"א
ולגיסו הגדול הרה"ג המפי
הרב **משה ארנסטר** שליט"א
ולחתנא דבי נשיאה הרה"ג המפי
הרב **מנחם ארנסטר** שליט"א
ראש ישיבת ויזניץ ב"ב ורב דביה מדרשנו
לשמחת ארוסי הנכדה-הבת בשעטר"מ
בורא שלם בקנין השלם זה הבנין לתפארת השושילתא דקדישא ויזכו לרוות רב ענג ונחת דקדושה
מתפללי ביהמ"ד — **הגבאים** — **לומדי השעור**

בס"ד
מוסדות ויזניץ בארץ הקודש
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ברכה לראש משביר
ברגשי גיל ושמחה ובחרדת קודש מגישים אנו את ברכתנו
ברכת מזל טוב נאמנה
להוד כ"ק מרן **אדמו"ר עט"ר שליט"א**
ולגיסו מכובדנו הדגול
הרה"ג המפי' הרב **משה ארנסטר** שליט"א
חתנו"ג כ"ק מרן אדמו"ר הקי' **בעל "אמרי חיים"** זצלל"ה
ולחתנא דבי נשיאה
הרה"ג המפי' הרב **מנחם ארנסטר** שליט"א
ראש ישיבתנו הקי'
ולכל המשפחה הנכבדה
לשמחת אירוסי נכדתם-בתו המושלמת
מרת שרה סאשא ותה"י עב"ג
החתן המושלם מו"מ בתו"ש במש"ק
הרב **ברוך שטרנבוך** הי"ו
בן הרב הבאון המפורסם
הרב **אלי' שטרנבוך** שליט"א
דומ"ץ ק"ק מחזיקי הדת באנטוורפן
חתן כ"ק אדמו"ר הרה"צ
רבי **ברוך** זצלל"ה מסערט בעל "מקור ברוך"
עבי הנפן בעבי הנפן דבר טאה ומתקבל
יהי"ר וזיווגם יעלה יפה לבנין עדי עד, לתפארת השושלתא קדישא ויזכה כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א וכל המשפחה הרוממה לרוות אצלם ואצל כל יו"ח רב ענג ונחת דקדושה
הנהלת המוסדות

מוסדות אגודת חסידי ספינקא בא"י
בנשיאות כ"ק אדמו"ר מרן יעקב יוסף וויס שליט"א
רח' דוטלו 13 — 7 בני ברק טלפון 783493
בס"ד
יומא דהילולא
כמלאת שבעים ושש שנה לפטירתו של אדוננו מורנו ורבנו הבאון הקדוש, שר בית הזהר, האי סבא קדישא
מרן **רבי יוסף מאיר וויס** זצוק"ל זיע"א
בעל ה"אמרי יוסף" מספינקא
אשר מנוחתו כבוד בחלקת חסידי ספינקא, בבית העלמין בפתח תקוה
שחל השתא **היום יום חמישי** ר' אייר תשמ"ו (ולמספרם 15 מאי 1986)
יעלו המוני בית ישראל להשתטח על ציונו הקדוש
ולשפוך שיח ותפילה לעורר רחמי שמים
סדרי התחבורה מרחבי הארץ ו' אייר תשמ"ו
מבני ברק: משך כל שעות היום הלוך וחזור ע"י ישיבת ספינקא רחי דוטלו 7.
נתיה ותקוה: בשעה 1 אוטובוס מיוחד לבני הישיבות
נתניה: בין השעות 6—3 אוטו"ב הלוך וחזור ע"י כיתכניס הגדול
ירושלים: בשעה 3.45 מקרית צאנז ר.ע.ל.ע"י המשביר לצרכן
ריחובות: בשעה 3 ע"י בית הכנסת דחסידי ספינקא רחי ראשית חכמה 15
ראשון לציון: בשעה 3.30 ע"י ביתכניס פא"י רחי עזרא, זע"י בתכניס שונה הלכות ברחי הרצל
קרית קאליב: בשעה 4 ע"י בית הכנסת תנדול (לחירשם אצל ר' יצחק טויב הי"ו)
חיפה: בשעה 3.45 (נא להירשם אצל ר' יעקבבן ציון הופטמן הי"ו טל. 948703)
בשעה 3 ע"י בית הכנסת המרכזי רחי הרצוג בשעה 3.15 ע"י בית הכנסת רחוב תל אביב
קרית אליחו נא להרשם אצל הר"כ משה טיבד טל. 660012 או 664056 בין 6—8 בערב
קרית אתא: בשעה 2.30 להירשם אצל א"י פרידמן טל. 442430
קרית הרצוג: ע"י בית הכנסת בשעה 4 רחי אברבנאל (נא להתקשר למנחם מוטמן)
קו 88 יתעבר את חקו באותו יום
ברחי גניחובסקי 25

בצלאל לנדוי

מעדני השלחן על הלכות תערובות

במשך שנים רבות התעמדו בני ישיבות ירושלמיות כמדה הענווה, ועד כמה שניתן להם הסתירה את גדולתם. בשנים האחרונות חל מיפנה מבחינה זאת ואנו זוכים להופעת ספריה חשובים מפרי רוחם של בני הישיבות הירושלמיות. לאחר עמל של עשרות כשנים נגש לנו הגאון הירושלמי רבי לוי הכהן רבינוביץ, מלומד ישיבת תורה ויראה וכולל יראי ה', את ספרו "מעדני השלחן" וראיים הוצים לאידופוס, איזרא.

הפוסקים והמובהקים בדורם, איש לא נגדר, מעניקים לו את הסכמתם בהוגשה שניתן לסמוך עליו בהכרעה ההלכה והשיבה מיהודת יש בכך לגבי ספרי הלכה. שכן בדרך כלל מסכימים אחראים מסיימים את עצמם לגבי הכרעת ההלכה. אולם לגבי הספר שלפנינו נוכחו לדעת בגישתו הרי בהיית שאינו מכריע אלא לאחר ביהר יסודי במקורות ההלכה, ואף כאן בהיחידה שאין למעלה הימנו.

עוד לפני כארבעים שנה הכריע רי לוי הכהן רבינוביץ, ובשעה שנתיבלי ירושלים הסכיכו אותו "יהה יורה ידין דין" הצידה עליו עיהיע את עניני שחיטות ובדיקות איכה היתר באר היטב, ולבר גדולו בלמודיי. יראתו קדמה לחכמתו. ומדוחיו התרבויות נכלות הכבר דהי: כנראה שכידה עצומתו היא שעצרה בעדו לפרסם עד כה את בפרי הנוכחי "מעדני השלחן" על הלכות תערובות, הכולל בראד יחדי לרבותיו בעלי הסרע הנשאי הכלים, בהוספת ענינים שניתנו ע"י הפוסקים הבאים אחריהם עד דורנו אנו.

נוסף על נושאי הכלים באר הגולה ובאר היטב לרבי יהודה אשכנזי מטיקטין, שאינו כלול כמרכית המהדורות של יהדה דעה לפנינו, סיד הגר"ל רבינוביץ את ספרו "מעדני השלחן" הנחלק לארבע חלקים: העיקרי הנרחב שבהם הוא "מעדני השלחן" ובו הוא המבאר את דברי בעלי השלחן ערוך, בתוספת המסקנות למעשה. "שאר השלחן" מקור הדברים והערות קצרות "ממעמי השלחן" בידור מקורם של ההלכות, ובסוף הספר "פסקי הלכות" סיכום הרי"ם גם הוצאים הן מהשולחן ערוך עצמו והן ממעדני השולחן לה"ר מחבר.

עוד לפני כעשר שנים היה הספר נכון בידו, וגדולי הדור שראו אותו התרגשו והתפעלו הימנו, אולם הוא לא מיהר להביא לבית הדפוס הוסיף למרחם ולעמל עליו ועתה הספר לפנינו כולל בהדרו מלגיו וסלבר וכל גדולי הדור מעירים עליו שפסקי מלאים דו וספיקים נוגה, הם מוסיפים שראוי הוא הספר לברך עליו ברי מות הנהגין, על גדולי הארץ, גאון הארץ לפרי ולתפארת.

מעלתו של הספר הוא שהביא את כל הדעות גם אלו שנדחו מהלכה. וגב מסביר את הסיכום שהגיעו את הפוסקים להכרע בסיה שוה ולכן הסיכום הוא ברור ללא כל ציעוד או הרחוד. כדוגמא נציין את הבירור בסימן ק"א ס"ם כאשר ראש ככב שמצא מרשה דומה ומכוח יפה לכבש ניתן לסמוך על זה להתיר את הכבשים האחרים. בהעדה "מעצבי השולחן" הוא מביא את דברי המיז בשם חמיז הכיית בדיקת הכבש ע"י חוט השדרה אם יש בו מים. אם כי לדעה הש"ז "אין בדבר זה כדאי להתיר עליו ספק מריפות סיק כ"לא נמצא בחלכות וכפוסקים. יהדי גם דעה כמל "פרי חדש", מסבר רבי עקיבא איגר כל "רבנים שבעבו ממשה בזה להתיר" וכן מביא המהרש"ל בשם הרי"א כבן עשק, ומבהב בכל הארץ המיקל לא הפסיד. ולפניכו כי רבות הפוסקים האחר חנים בהיתר בעבר זה הוהי רק דוגמא אחת כלבה.

גדולתו של המחבר ניכרת, כאשר כדרך אבב הוא משלב חר דשים מהבבים מכלו. כעמוד ג' מביא המחבר את קדשיהו של רבי עקיבא איגר, לגבי דברי האגור כעניין זה. כל יבר דברי המחבר הוא בתיק את הקדמיא. הבחבר שוקד על בירה מדר שם דעות הראשונים. אולם ניתן להתרגש על סלידתו המקיפה גב בספרי האחרונים. האמנם בהקדמתו הוא מתען כל הכרבה ללמה ספרי האחרונים הרי זה משובח. לגבי מעיבה, בבה הרמ"א שאין מסכין על בעיבה קפילא ליא אכילה גמורה. אולם המחבר מביא בשם בעל "כתב סופר" דעה קפילא בדאי בבבינן, אפילו כמעיבה בעלבא. ע"י שמגמה שהשל כפיו הסופב ופולם. אבל על לחיבה בישון בלבר לא כספקא. אב כי לכתחילה יש להחמיר, אפילו בבותן לנכרי קפילא לטעם ע"י אכילה כמש.

אם כי המחבר נבנה מלהכריע בין הפוסקים האחרונים, הרי לפעמים ניכרים הדברים מתוך סידור הדעות מוקדם ומאחר. להיכן רעתו נוטה. יש לפעמים שהוא מביא את דעתו של ה"ל כרש", ודעתו של ערוך השלחן נומה לכן, אולם המחבר נומה לפסוק כדעתו של רבי חיים בן עמר בספרו "פרי תואר" ורבי יונתן איבשיץ בספרו "כותי ופלותי" המפקפקים בכך, אם כי גם בעל "פרי תואר" מסכם "שאין לסחות בידי המורים להיחר, הרי שומר נפשו יכר.

המחבר הוא מידאי הוראה ובהקדמתו הוא מדגיש שהרצה לדעת ההלכה על בוריה מוטל עליו ללמוד הגמרא והראשונים הסור והשו"ע ונושאי הכלים וכן ספרי האחרונים, ואז כאשר יטול את הספר שלפנינו "מצא אות הדברים מסודרים בצורה נפלאה, והזיבר ס"יע בידו לבירע בשאילה שבאה לפניו ללא פקפוק.

בספרו השתדל המחבר שהספר יהיה שוה לכל נפש, הן לאשכנזים הן לספרדים, שכן האשכנזים נמשכים אחר דעת הרמ"א ואילו מחבר מצין שהספרדים צריכים לבדר בבהב מקומותיהם כיצד לנ הגו בהכחבר או כהרמ"א, ואילו אם הם מסופקים יסעדו בשיטה.

חשיבות מיוחדת לחלק האחר יש יפכך ההלכות" גם כאן הוא מביא את סיכומי ההלכה בשולחן למטה. הוא מביין את מקורות ההלכה הרבה רבר מיהר לסדר הוראה לחדר על לסדיהם, ודבר שרבים מסעיקי היתרי ההוראה בדגישים בפפורש שהיתר נתן בתנאי שהמתבבן להוראה יחדר על לבודיו מזמן לזמן הספר שלפנינו עשוי איפוא לחפש את מקומו של שלהנו של כל רב ומורה הוראה שימצא בו כל הדרוש בהלכות הערובות מוגשים לציבור בקנה תבוא לטרא סיבתא לשקר זה.

שִׁירַת הַשָּׁמַיִם

מאת א. בן־יקיר

הִנֵּה אָזְנְךָ לַשָּׁמַיִם, כּוֹכָב אֶל כּוֹכָב יָשִׁיד
כִּפֵּת אֶל כִּסֵּא יָקָרוֹ, מָאוֹרוֹ דִּיגוֹ.
מְחַזֵּר סְהוֹר מַשְׁלִיכוּ, נְרוּיָה עַד יֹאמַר דַּי.

* *

הַבֵּט כְּבִי. הַיֵּשׁ כִּנְבוּרָתוֹ.
הַבְּבוֹנָה, אֵין קֵץ לְתִבְעָתוֹ.
חֲדֵי נִסְכָּר. כִּי כֵן צִוָּנוּ.

* *

רָאִיתָ הָאָדָם, גַּם לְךָ חֹק שָׁם.
אִם אֶקְיָמָנָה, תִּשְׁלֹט בָּנוּ.
הָאֵם יָאוּ, אָנוּ כְּךָ נִמְשָׁל.

* *

"כשרות בבית" הלכה למעשה

בכון "אור הספר" ירושלים התחיל בימים אלה בהפצת מהדורה עברית משכללת של הספר השימושי הנפוץ "כשרות בביתי". פרי הדו ריגיעתו של ה"הרב ר' שאול חזקל מרגיסכהד, שכבר יצא לאור הרבה פעמים באנגלית, בצרפתית, רוסית וספרדית. הבחבר הוא בעל פוסקים בשנים מחצאי לו הספרים "טיפול ילדים בשבת" ו"חיים טובים". "שהרה עם ישראל". "ארחות ישרים" ועוד. בעבהו

שרידי אש

עם הופעת הספר "זכרון אליהו" מאת ראש ישיבות וילקומיר וקלם הגאון רבי אליהו קרמרמן הי"ד

הספר שלפנינו "זכרון אליהו" (תידושים וביאורים בסוגיה) שנאמרו בשיעורים מהוה טיפה מן הים הגדול ורחבי־ידים של חידושי תורה ויצירות ספרים פרי עמלו וחגותו של הגאון רבי אליהו קרמרמן הי"ד, כוכב עולה בשמי עולם התורה וחרבוה כליאא לפני השואה, שהרבין תורה לעדריכ בישיבת "אור תורה" רוילקומיר וקלם, וישב על כסא הרבנות בק"ק קראו. "טיפה" זו נרשמה לפני יחור מששים שנה ע"י אחיינו הג"ר חיים שמואל לופיאן שליט"א, מסוני תלמידיו, בעוד כל שאר "כתבי תורתו היו למא־ כלת אש ביבי". הנשמרה החורבן, ואעפ"כ, ניתן לומר כי הספר הנכסף לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו, כי מבין השימין מבצבצת ועלה גדולתו התורנית של הנהמ"ה הי"ד, שהיה מחנך אמן ומשובב נתיבות בהלכה מפיסוס הרס"ם ולימא.

הנהמ"ה למר בשחרית יסיו מפי אביו הג"ר אבא מגדל קרמרמן זצ"ל, מרבי מתא ולי־קוסיר, ומפי הג"ר רפאל שפירא זצ"ל בישיבת וואלח"ן. מאחור יותר התודע אל הגר"ח מבריסק זצ"ל ונעשה תלמיד של תלמידו המובהק הגה"צ רבי ברוך בר־ליבוביץ זצ"ל בישיבת "כנסת כית יצחק" דסלובודקה. כימי מלחה"ע הראשונה יסד הגר"א קרמרמן בעיר מולדתו את הישיבה לצעירים "אור תורה" ותגלו כישוריו כראש ישיבה דגול המאהיב בשיעוריו את התורה לו ולמדיה. בשנת תרפ"כ נשא את דבקה רחל ע"ה, בתו של איש החסד רבי יצחק דוד דוסמן זצ"ל מלומדא וירושלים (וחתנו של הגאון רבי אליהו קרמרמן הי"ד, כוכב עולה בשמי עולם התורה וחרבוה כליאא לפני השואה, שהרבין תורה לעדריכ בישיבת "אור תורה" רוילקומיר וקלם, וישב על כסא הרבנות בק"ק קראו. "טיפה" זו נרשמה לפני יחור מששים שנה ע"י אחיינו הג"ר חיים שמואל לופיאן שליט"א, מסוני תלמידיו, בעוד כל שאר "כתבי תורתו היו למא־ כלת אש ביבי". הנשמרה החורבן, ואעפ"כ, ניתן לומר כי הספר הנכסף לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו, כי מבין השימין מבצבצת ועלה גדולתו התורנית של הנהמ"ה הי"ד, שהיה מחנך אמן ומשובב נתיבות בהלכה מפיסוס הרס"ם ולימא.

הנהמ"ה למר בשחרית יסיו מפי אביו הג"ר אבא מגדל קרמרמן זצ"ל, מרבי מתא ולי־קוסיר, ומפי הג"ר רפאל שפירא זצ"ל בישיבת וואלח"ן. מאחור יותר התודע אל הגר"ח מבריסק זצ"ל ונעשה תלמיד של תלמידו המובהק הגה"צ רבי ברוך בר־ליבוביץ זצ"ל בישיבת "כנסת כית יצחק" דסלובודקה. כימי מלחה"ע הראשונה יסד הגר"א קרמרמן בעיר מולדתו את הישיבה לצעירים "אור תורה" ותגלו כישוריו כראש ישיבה דגול המאהיב בשיעוריו את התורה לו ולמדיה. בשנת תרפ"כ נשא את דבקה רחל ע"ה, בתו של איש החסד רבי יצחק דוד דוסמן זצ"ל מלומדא וירושלים (וחתנו של הגאון רבי אליהו קרמרמן הי"ד, כוכב עולה בשמי עולם התורה וחרבוה כליאא לפני השואה, שהרבין תורה לעדריכ בישיבת "אור תורה" רוילקומיר וקלם, וישב על כסא הרבנות בק"ק קראו. "טיפה" זו נרשמה לפני יחור מששים שנה ע"י אחיינו הג"ר חיים שמואל לופיאן שליט"א, מסוני תלמידיו, בעוד כל שאר "כתבי תורתו היו למא־ כלת אש ביבי". הנשמרה החורבן, ואעפ"כ, ניתן לומר כי הספר הנכסף לא ללמד על עצמו יצא אלא ללמד על הכלל כולו, כי מבין השימין מבצבצת ועלה גדולתו התורנית של הנהמ"ה הי"ד, שהיה מחנך אמן ומשובב נתיבות בהלכה מפיסוס הרס"ם ולימא.

הנהמ"ה למר בשחרית יסיו מפי אביו הג"ר אבא מגדל קרמרמן זצ"ל, מרבי מתא ולי־קוסיר, ומפי הג"ר רפאל שפירא זצ"ל בישיבת וואלח"ן. מאחור יותר התודע אל הגר"ח מבריסק זצ"ל ונעשה תלמיד של תלמידו המובהק הגה"צ רבי ברוך בר־ליבוביץ זצ"ל בישיבת "כנסת כית יצחק" דסלובודקה. כימי מלחה"ע הראשונה יסד הגר"א קרמרמן בעיר מולדתו את הישיבה לצעירים "אור תורה" ותגלו כישוריו כראש ישיבה דגול המאהיב בשיעוריו את התורה לו ולמדיה. בשנת תרפ"כ נשא את דבקה רחל ע"ה, בתו של איש החסד רבי יצחק דוד דוסמן זצ"ל מלומדא וירושלים (וחתנו

תאוות הכתיבה

גדליה אור

מילים קולחות, נובעות בשטף מן העט, חלקיקי מחשבות מרגות על אחר ומתגלמות להגדרות קולעות מבריקות, רגשות חבויים משבבר הימים, אולי רבות בשנים, משתחרים, נרקמים לביטויים עזים, רעננים, ממחישים...

הן כה סוב "לתת להבין" אחה מה שחושבים, חשים, בצורה בה כלתי נחפסת, מפחרת גלא מארגנת, לאמפם בעמיד גרנה ולעשות מהם מסעמים...

יש בתאוות הכתיבה הרבה מחדוה היצירה שהיה כיסור כל הבריאה. העלאת רעיון, גיבושו במאמר שלם — המון סיפוק בו, אך כבר העיקר — להתחלק ברגשות עם הזולת, שגם הלה יהא שותף לחווייתך העלומה מכל נברא, שלפחות מישהו ידע שהיעך תוחה חוויה שכאותה... זו הבאה, הבינגג.

מבלי להמפל לאילמנטים הפסולים שבכתיבה — התאוה לפרסום והשאיפה להקרא חכם יחר — יש בכתיבה יכולת מופלגת להתבטאות בחפשיות מידבית, אין כאן הפרעות רוגמת אינטוא דצ'כורא או קהות חושים המקופת בשעה חשיפה יחידה; אין כאן רתיעה מפני מישהו הקשיכ ועלול לעקם אף או לפעור זוג עיניים חמהות לשמע הגיגיך החדשניים... אתה כותב והנך סובל מן הכל, מסכים אוחך... וסופג אח כל אשר תאוה נפשך. ואתה יכול גם למחוק... ולהחסיף. ולכסוף גם לקרוע לגזרים אח הכל...

וה נעים ונפלא כאשר השראה ממלאת את כל ישותך ואתה נחפז ואוחז בעט וכותב... ממלא שורות שורות בלעריות לך, שלך, של מהחוך, וה בדיוק מה שאתה חושב, מוכר, רוצה שיבינו, מעצב הגוף קורא, שיחוש כמוך מה שאתה חש. יוצק את המילים, המשפטים המתאימים כיותר ושחורם לפי סדר ההגיון המיוחד לך, ההגיון שאותו הנך כה אוהב ומוקיר...

הכתיבה, כמוה כיצירה אמנותית הנוחנת פורקן למערה נפשו של האמן "נפשי יצאה בדברו" ואם בדיבור גורדא הדברים אמורים, על אחח כמה בשפח העם, הדקה מן הדקה. "אנא נפשי כתבית יהבית" — אח הנפש נוחנים בכתיבה, והקורא, אם בעל נפש הוא, הריהו "מתדבק רוחא ברוחא" עם הכותב וחש ברוח המרוחפת על פני הדברים.

המילה הכתובה לאו מילתא זוטרתא היא. פעמח הלב, צוהר המחשבה, דקות הרגש... כרחוק השירה מהכתיבה הפשוטה, כן רחוקה הכתיבה מן הדיבור הפשוט; לא הרי הדיבור שהוא מובל, כהרי הכתיבה שאינה מובלה בכלי ביטויה הנרחבים ואפני השתפכיוחיה.

הקנה (העט) הוא חבר נלבב מאר לבעליו כפירושם הידוע של הקדמונים על המאמר: "וקנה לך חבר". הקו'לומם משמש ציבור מלב אל לב, מגולה יש בשחור על גבי לבן, לתודר עמוק מן הדיבור ולהשפיע יותר ויותר מן היפה שבנאומים. הלפיכך כה אהוב העם על בעליו המשפיע ודך ציבור המשפיע הקסן הלזה מהגיגיו ומשרעפיו שהרי כל כולו של המושך כעם סופרים היא המשוקה להשפיע.

וכאשר כותבים, הכתיבה "הולכת" מה סוב ומה נפים; רציפות הקשר כין המחשבה למילים הנובעות כלי הרף, היפה הנאה ותחנית מיוחדת. וכפי שאמרנו "חדרות יצירה", אבל חדרוה של ממש... למרות מאמץ הריכוז. המופרע לעתים קרובות מכל דבוב מתעופף; למרות הלמות הלב ועצירות הנשימה הגלוחה לכל רעיון נולד — זה משחלם, מעניין מאד ומספק במיוחד.

מין כח עילאי, שאר רוח גטוך בכותב, מין חוש מהנשמה, הבנת הנקודות הפיקנטיות שבמאורעות ומחזות תבל ומלואה, עם כשרון הבעה, יחד עם כושר תימצות והכרח גבולות המילים — "קנני למילין" — מתמזגים בכותב ההגון הידוע איך, מה ועד כמה לכתוב על כל ענין וענין. יכול אתה להעתיד דברים מחור מחור ולא לגעת בנקודה האמיתית ובשל כך לא להעביר את המסר העיקרי לקורא, אך אם נחתת בכשרון הכתיבה. כבר מראשיתה של כל מחשבה הרי אתה מתמקד אך על הנקודה המרכזית שבנושא חורוק את הספל, ובבואך לכתוב הרי קולסוסך כורר בקפידה את המילים התואמות ביותר, לא מוסיף ולא גורע.

הכתיבה כתאוה. היגה עיסוק אחראי ביותר, כי כעצמת השפעתה של המילה הכתובה כן גדול נזקה כאשר אין היא צרופה ובדוקה ריה. בשלש עשרה נפה יש לנפות את הדברים הנכתבים שלא יחטיאו ממרתם ויתפרשו שלא כהוגן. וכדברי הרמב"ם הידועים, שהכותב ספר, כצוצע מסוף העולם ועד סופו!

המודיע — עמ' ר' זכ ועדשיק ד' אייר מ"ו

פרי השדה

ישמהו הלומדים הלנים בצומקה של תורה, לקראת הספר פרי השדה חלק שלישי שנתחבר על ידי הגאון רבי יצחק אייזיק פראג שליט"א ראש ישיבת מרכז התורה, הכולל הצרות והגורות בארדים הירדשים בסוגיות הגמ' בבבי ניסן שנתלבנו בדיבוק חבר רים ובפיפול התלמידים ביתי עכהר הגרמי רבנן בישיבת מרכז התורה בתוכבי ירושלים ציה"ק.

ניתן להמליץ על הגהמ"ח לשון הכתוב בתחילים כ"ה: אמר אני מעיני לכלך "לשוני עם סופר מהיר יפיפה מבני אדם הוצק חן בשפתותיך". כאשר הגהמ"ח נודע ומפורסם בחיבודיו "שיח השדה" שלשה חלקים, הראשון על מסכת שביעית (יצא לאור בשנת תשכ"א ובשנת תשמ"א במהדורה שניה), השני על מסכת חולין (יצא לאור בשנת תשכ"ז), השלישי על עניני הרים (יצא לאור בשנת תשל"ד). מעוררים בהסכמותיהם של ארזי הלבנון אדירי התורה: מרן הגאון מטשעבין דל, הגרא"י פינקל דל, הגרצ"פ פרנק דל, הגר"מ פיי נשטיין דל, הגר"ח שמואלביץ דל, הגר"י הוסמר דל, הגרא"ד הנגל שליט"א, המשבחים ומפארים את הספר ואת מחברו, אשר צלל במים אדירים בבשתותיו הנעלים ובשקידתו הנצחה במשך שנים רבות, חבור כליל יופי אשר באור תורתו מאיר ומבהיר הרבה עניים כתומים נאמרים בשום שכל הגיוני, דבר דיבור על אופניו, וד' חתא שמעתתא למיסבר הטעון הסבר עיון ולימון, ועמיה שריה גהוא במקצועות התורה, נחיה לעומק בחריפות ובקיאות ומגד דש מהלכים, בנינים שלמים בהבנת דברי הראשונים בים התלמוד בבלי וירושלמי לשמחת לב המע־יינים. והמעמיקים (קטעים מתוך עצות הנאנים בהסכמותיהם).

בשנים תשמ"ג תשמ"ד הוציא לאור ששה קונטרסים, על עניני חג ומועד בשם "צין השדה", המצטיינים במחשבה מעמיקה וחדרת לפמיחות הדברים, ובמגמן מיוחד שנמוך בהם מעם מגדים.

הגהמ"ח הוא ראש ישיבה הנודע בשעוריו הנאמרים בחן וב־יופי; כאשר יצידון תלמידיו המ־פוחדים על פני הבל, על חמיזהדות של אמיתת השיעורים הרצאתן.

עתה מזכו הגהמ"ח בסודות ספריו על המסכתות הלמודות בישיבה, שבהן עוכים השיעורים הכללים שהוא מוסר תמידין כסדרם, אשר כבר הופיעו על מסכת קידושין ועל מסכת בבא בתרא. וכעת על מסכת גיטין, ממוררים במהב מעם, בסגנון ברוך ונעים, כאשר רוח של חן ואצילות חופף על תוכן של הדברים.

בחל להבאון המחבר שליט"א שהוא אישיות שכולה יצירה, בכתב ובעל פה, שיוסיף לזכותינו בחידושי תורה ממעיניהו ומאר צוותיו, ושהקב"ה יזבה בבלו בתלמידים, להגדיל תורה ולהא־דיר.

י.ש.

דעת אלוקים

יש עולם מרשגים ונעול בפני האדם מן המצוי, כמוס כאוצר רוים וטמיר מעין שכלו של האיש הפשוט. הוא עלמה של תורה הח"ן, עולמם של מקובלים הכמי מדות בישראל, בר יבואו שערים יחידי הסגולה לבדם. לאוד המוסבר בספריהם של הוני תורת החסידות ויוצריה, היא ה"קבלה" היא חכמת הנבואה הקדומה, שעברו עליה גלגולים שונים מני ספון, עד להופעת הפרשן בה"א הידיעה של תורת הח"ן, הלא הוא מרגא רבי יצחק לוריא הארי־ ז"ל וגורדו לפני יותר מ־320 שנה, עטופה סמתוריו הא חכמה נפלאה

אספקלריה תלמודית

התלמוד ומדעי התבל

"כי חכמתכם ובינתכם לעיני כל העמים". אמרו חז"ל (שבת ע"ה ע"ב): איזה חכמה ובינה שהיא לעיני כל העמים זו תישוב ותקופות ומזלות, שכן לגבי חכמה זו סוד העיבור. הדבר גם תכסי אומות העולם שאין לתכמיהם חלק בה, ודק יודעי תורה יכולים להעמיק בחקר חכמה זו.

גם חכמי אומות העולם שאינם נגעים באנטישמיות יקיר ויע־ ריצו את חכמת התורה התלמוד, וכבר ציין מהר"ם א"ש בשו"ת "אמרי אש" כי כל משפחות האר־ מה יחנו פאר וכבוד לחכמים ול־ חכמי התלמוד יעמדו הדר הדר, ומאידך נמצאים מבני עמנו שיצאו מסעי ישראל שאינם יודעים להעריך את מידת ערכה של תורה.

הרמב"ן מציין בהקדמתו לפי־ רושו על התורה: "הביאני המלך חדריו, כלומר שהכל נלמד מה־ תורה, ושלמה המלך שתנן לו האלקים התכמה והמדע, הכל מן התורה היה לו, וממנה למד עד שידע סוד כל התולדות, ואת כר חות הנעשים וסגולתם, עד שכתב בהן אפילו ספר רפואות".

מה לנו להרחיק לכת עד לחדוד של שלמה, הנה לפנינו גדול הדורות האחרונים הגאון מרלנא, ורבי אליהו סקאליש מציין את מעמדו הנעלה: "גם בזמנינו ראינו ורבינו אשר כל העולם כולו, גדולי החכמים הפדופסרים היו לפניו כקליפת השום, ולא מצאו ידיהם ורגליהם לפניו בכל שכעת הח־ מות הדודו שאין שכלו שכל בשר ודם, כי אם איש א־לקים גורא מאד" (יד אליהו סי' כ"ה).

התורה שבכתב ושבעל פה מדרשי חז"ל הם יסודי חכמת ישראל, עיקריה ושרשיה וחכמי ישראל האמנים עלי תורה יודעים לגלות בה גם את תכמת העטים. על הגר"א מרלנא מסופר כי גדול היה כחו בכל חכמות תבל, והוא ניצל אותם "לרקחות ולסבחות". בני דודו ותלמידיו מספרים על ידיעותיו היסודיות בחשבון, אל־ גברה, משולשים, הנרמה מדעי הסבע, והוא השתמש בהם להבנת ולהסבר מגיות התורה הטעונות ביחוד חשבוני או הנדסי.

בהקדמתו לספרו "פאת השל־ חן" מספר רבי ישראל משקלוב על רבו הגר"א שידע להשמיע אוד התורה בפנינותיה וחיצוניו תו, הנא היה אומר "כל התכמות נצרכים לחזרתנו הקדושה וכלולים בה, ובאר איכות כל התכמות, ואמר שהשיגם לחכלימם" אולם כאמת לא השתמש בהם אלא "לרקחות ולסבחות" לשם הבנת התורה.

גם על ה"חתם סופר" מספר ב"תוט המשולש" שהיה בקי בחכמת החכמה והגיוחת, והתחיל לכתוב ספר מיוחד לחכמות אלו למען יהיה ביד התלמידים ללמוד מתוכו לכל יספיקו בלילי נכרים אולם לאחר שיצא לאור "ספר הבריתי" עבר עליו מראשו ועד סופו הראוהו לתלמידיו ואמר "כזה קנו לכם מי אשר תפץ למלאות ידו מתכמות שונות". אני ואתם נביו מוכה להמתם, שבסוף הר־ חתנו ומן. ומעתה אינני מוכרח לחבר הדבר כזה בשבילכם".

אף אנו נראו ומחזיק טובה לאחרו גאון גליצאי רבי יקותיאל אריה קאמילהאר, שטרח ועמל חיבר ספר "אספקלריה תלמודיה" וכפי שהגדיר אותו "מבוא הולמו לעיני כל העמים זו תישוב ותקופות ומזלות". הדרו גם תכסי אומות העולם שאין לתכמיהם חלק בה, ודק יודעי תורה יכולים להעמיק בחקר תכמה זו.

גם תכמי אומות העולם שאינם נגעים באנטישמיות יקיר ויע־ ריצו את חכמת התורה התלמוד, וכבר ציין מהר"ם א"ש בשו"ת "אמרי אש" כי כל משפחות האר־ מה יחנו פאר וכבוד לחכמים ול־ חכמי התלמוד יעמדו הדר הדר, ומאידך נמצאים מבני עמנו שיצאו מסעי ישראל שאינם יודעים להעריך את מידת ערכה של תורה.

הרמב"ן מציין בהקדמתו לפי־ רושו על התורה: "הביאני המלך חדריו, כלומר שהכל נלמד מה־ תורה, ושלמה המלך שתנן לו האלקים התכמה והמדע, הכל מן התורה היה לו, וממנה למד עד שידע סוד כל התולדות, ואת כר חות הנעשים וסגולתם, עד שכתב בהן אפילו ספר רפואות".

מה לנו להרחיק לכת עד לחדוד של שלמה, הנה לפנינו גדול הדורות האחרונים הגאון מרלנא, ורבי אליהו סקאליש מציין את מעמדו הנעלה: "גם בזמנינו ראינו ורבינו אשר כל העולם כולו, גדולי החכמים הפדופסרים היו לפניו כקליפת השום, ולא מצאו ידיהם ורגליהם לפניו בכל שכעת הח־ מות הדודו שאין שכלו שכל בשר ודם, כי אם איש א־לקים גורא מאד" (יד אליהו סי' כ"ה).

התורה שבכתב ושבעל פה מדרשי חז"ל הם יסודי חכמת ישראל, עיקריה ושרשיה וחכמי ישראל האמנים עלי תורה יודעים לגלות בה גם את תכמת העטים. על הגר"א מרלנא מסופר כי גדול היה כחו בכל חכמות תבל, והוא ניצל אותם "לרקחות ולסבחות". בני דודו ותלמידיו מספרים על ידיעותיו היסודיות בחשבון, אל־ גברה, משולשים, הנרמה מדעי הסבע, והוא השתמש בהם להבנת ולהסבר מגיות התורה הטעונות ביחוד חשבוני או הנדסי.

בהקדמתו לספרו "פאת השל־ חן" מספר רבי ישראל משקלוב על רבו הגר"א שידע להשמיע אוד התורה בפנינותיה וחיצוניו תו, הנא היה אומר "כל התכמות נצרכים לחזרתנו הקדושה וכלולים בה, ובאר איכות כל התכמות, ואמר שהשיגם לחכלימם" אולם כאמת לא השתמש בהם אלא "לרקחות ולסבחות" לשם הבנת התורה.

גם על ה"חתם סופר" מספר ב"תוט המשולש" שהיה בקי בחכמת החכמה והגיוחת, והתחיל לכתוב ספר מיוחד לחכמות אלו למען יהיה ביד התלמידים ללמוד מתוכו לכל יספיקו בלילי נכרים אולם לאחר שיצא לאור "ספר הבריתי" עבר עליו מראשו ועד סופו הראוהו לתלמידיו ואמר "כזה קנו לכם מי אשר תפץ למלאות ידו מתכמות שונות". אני ואתם נביו מוכה להמתם, שבסוף הר־ חתנו ומן. ומעתה אינני מוכרח לחבר הדבר כזה בשבילכם".

אף אנו נראו ומחזיק טובה לאחרו גאון גליצאי רבי יקותיאל

מסוד חכמים

ערקים במשנת חיהם של גדולי ישראל

"בטחון" על פי ר' ישראל

מאת יעקב פרידמן

ימי מלחמה. העולם בחרון סערו ורגש. ימי מלחמה עתה על כל המשמעו; ורעב ומחוזי אף הוא, אין צורך לומר, לא נבדל לטובה; רעב בתוצות. לא רעב לדבר ה' כי אם ללחם כפשוטו. ור' ישראל עדיין על דוכנו, בטבורה של בהמ"ד במקומו הקבוע שלפני המלחמה, שלפני ימות הרעב והאימה, משיח עם הרבים על עסקי בטחון. בטחון לגבי דידו של הגר"ח איננו מושג ערטילאי; בחן הנעמ לחיות בחן על מים חמין לאחר נמנים של צחרי שבת, או בסדרי המוסר של מקומות הנוכרה, כאשר פת ערבית מזומנת במטבח הסמוך. בטחון והשיח אדוהוי ערך יש בו, כאשר הוא ניצב איתן בשער מנע כעד היאוש מלחדוד ולכרסם טיפין טיפין משיירי החדוה שמחות מחימים הטובים. כאשר הוא אמור לחות חזליף לחדוה הלחם הנתבעת בתוקף על ידי פעוט שעריין לא לומד בטחון של אמת מהו. אך כאשר עשתחות מתבלעים אז, והאדם פוחה במרוצת בעתה להשגת פרנסה חדים, כאילו הוכטח כי בעבוד השני של הרחוב יצלו. לעיני ארצות חבל או במנוסה חסרת משר מפני גודלו, מפני הרעה שאחזה בו כלי להרפות, ומשליך במנוסתו את שיירי תודת הבטחון שהתחדדו בו אי פעם בישיבה שמלפני הסער, בטחון כזה — אין צורך לומר — איננו שוחה את הרגעים המעטים שהוקדשו לקניינו.

ונצב לו מן הצד יהודי תמים, בנאי כמקצועו, ושומע את גאון המוסר מדבר על בטחון בחוש; והוא שומע אח ר' ישראל מכריז ומבטיח כי עם בטחון גמור יוכל האדם להשיג את כל מאוויו, ולבו רגש. כולו נלהב, והא נשא על כפי דמיתו כיצד יתמה באמני ונהגו אח מעלותיה של מדה הבטחון. לפי גרסתו של הגר"ח: הקץ לעמלים ולכלי שייחות; הקץ לעמל המפרך. המכלה את הגוף והנפש גם יחד. שעות עלות השחר בהן עליך להשכים קום למלאכתו, נעורו עבור בני העלייה משכמי הזיתקין? ואלו הוא הסיח העולה יחעבו לו שעה נוספת על משכבו כאחד הנגידים.

דימן הסיחה עצמו אצל ר' ישראל, ושאל אותו האם אמת נכון הדבר כי אם בטחונו יהיה שלם כי יזמין לו הבורא אלף דובל הם "ימצאו לו. הסכן לו ר' ישראל.

זנח הלה את מלאכתו, היה מאחר קום ומכחן צעדיו בסתיעה לבית מדרשם החמים של בעלי המלאכה; כשל אין העולם שמחוק לכחליו נאבק בצפרדעו על של מחיה, וכמו לא מסתיים בבית המם שברחי הנפחים תשעה נפשות הזלזיות במלאכתו. נטל כחשיבות מעל גבי הבימה אי אלו ספרים שיהיו נצרכים לו לבטחון יומו, וקרם שהיה מהפך בעליהם חזר וחיזוק את כסחונו בבורא יחי שלבטח יהא ממציא לביתו של מי ששם מבטחו אך בו בלבד, לתם לפי הסף.

שעות ספורות חלפו, והסיחה מפנה את ראשו מעם ספר הנחלים, ודעתו הוסטה ללא רצון אל הנעשה בבית; אין צורך לדאג, הדבר, מוסרד סעם. מביד הוא לבטח הבורא הזן את בראיו כלם, גם את כחובתו. ידעבו עוד קמעא; כדאי הוא עכק הן שיחיו גם הם מתאמצים למעט. ימתין באותן רחו יום אחד נוסף.

בערב, לאחר כיס של חמין חסר סוכר, למול עיניה הענומות של ריעתו, הוחלת בקרבו פנימה מחרשה מעיקה. בית המדרש וספרו כבר לא נראו בעיניו אמצעי-להתעשרות קלה; ובגרי הסיחות שאך הבקר הושלכו בבחן בין חבלאות, הוארו באור אחר, אלא שבטחון והמחנות הכרוכות בו כחם יפה גם מול רגשנות הרוזכית שהצייפות לאחר יום של בטלה ליבחה אותה. וחלא אך לפני שעה קלה הסכים להעניק לו לבורא יתי אשראי נרחב.

המתין הסיחה עד בוש. המתינה גם רעייתו, והמתינו על כוחם אף עוללין. אך כאשר גם למחרח לא הופיע הרובלים המקווים, הוחתוחי שבמחתו ביבשחנו" של הסיחה לקח בחסר, לא הקיף יחתר, ונשבר לבו של האשה והיא מהרה לשגר את אשה לסעונו של ר' ישראל.

עיניו הטובות של ר' ישראל עמדו את הסיחה שניצב לידו בבושת פנים, וחיוך רחב האיר את פניו.

"על עסקי "בטחון" בא מרי, ר' ישראל; "אפר לו מן המחם לעמר אורך הנחמ, הבחן הבעב אינו מבטחתו שלו. אצ'ע לפניו אפה, אעקא הנגנה. המש מאות נבל לו עוחה בבחוי: הריני נכון לרכוש בהם את אלף הרובלים הסגיעים לו לסר בצדק מחמת הכסחון שהוא שרוי בו, ומצעים שנים נשכרים".

"שפיר", שמח הסיחה: בכל לבו על העסקה. "הריני מוכן ומזומן".

"הרי לך איפה", מחוזיר לו ר' ישראל, "פרק נוסף בהלכות בטחון. עם בטחון של אמת מבין כל בר דעת, כי אלף הרובל שניתן להשיב דרכו, אינם ניתנים בשום פנים בחמרה לחזני ער

זכרון להולכים

מדת מרים אוסינא עזה

על האשה החשובה הזו הרב־נית האגה מרים אוסינא, ה"ה אפשר לקרא את כל פסוקי אשת חיל וכל פסוק עם הפירושים שבו הולמים את אישיותה הבולטת.

לידתה בלופניק ליטא למשפ־חה אשר היתה ידועה במעשי חסד והכנסת אורחים והצטיינה באהבת תורה וברזה זו חינכו את ילדיהם. אחיה הרב פסח קפלן היה מהב־חורים המצוינים בטלז לאחר מלחמת העולם עלה לארץ וה־תמסר לחינוך ילדי ישראל באהבה ומסירות.

בהיותה בגיל 18 פרצה מלחמת העולם השניה. כל המשפחה נלו לרוסיה והיא נשארה בדירה בגיטו סלז. למרות היותה צעירה ובדידה לא נפלה ברוחה והתמסרה למפל בילדי הגיטו ובמיוחד ביתומים ואלמנות. היתה סוכנת את עצמה ויוצאת מחוץ לגיטו ושילמה הון רב כדי לקנות לחם ואוכל לילדים וכששאלו אותה איך היא מעיזה לצאת, הרי כל מי שיתפס צפוי לעונש מות, היא ענתה איך אני יכולה לעמוד מנגד לקול בכים של התינוקות. תנאי המגורים בגיטו היו קשים מנשא והיא ברוב חבותה ובאמונתה החזקה היתה מוצאת מילות נחם מעודדות ומחזקות את כולם. וכשהיתה פרצת מרכה בין שכנים בחדר קטן וצפוף בו התגוררו כחמש עשרה נפשות היתה משתדלת להשכין שלום ולעזור לכולם, עד שקראו לה המלאך של הגיטו. מגיטו סלז עברה לגיטו שאול שם הכריחו את כולם לעבוד בשבת, אך היא סירבה וקבלה מכות ולא חללה שבת והקפידה כל המן מלמסא נפשה במאכלי טריפה.

לאחר המלחמה נישאה לבעלה הדגול יבלחטר"א הרב שרגא פי־וול אוסינא שליט"א וכל ימיה שירתה אותו מתוך אהבה במסי־רות ובנאמנות. ביחד בנו את ביתם על אדני התורה והחסד. היתה מקדישה שעות לתפילה, אמירת תהילים ולימוד תורה ולידי מקומה היו מוכנים סידור, תהילים וספרים על פרשת השבוע. היתה מחבבת לשמוע רביתות בפרשת השבוע ובהשקפה, מוסר ומידות ודעה להבחין ברעיון ישר הראוי לקבלו. כיתה היה פתוח לאורחים והיתה מקבלת כל אדם בסבר פנים יפות, עורכת שולחן כסעורת שלמה בשעתו ובמיוחד כיבדה אורחים שבאו מא"י והיתה טורחת להכין עבורם סעודה מיוחדת ועומדת ע"נ ומשכנעת שיאכלו את הכל ואומרת "הרי אתם שלוחי מצוה ועובדים קשה ועליכם לאכול מוב כדי שתוכלו לקיים את שליחותכם כראוי". תוך כדי אכילה היתה מתענינת בהצלחתם והיתה מעצת ומשתדלת לעזור בעצה ותושיה. רבים שביקרו בביתה ציינו שזה כית של כלבא שבוע אשר כל מי שנכנס רעב ככלב יוצא שבע. התארחתי פעם בביתם עם הגר"א שמחה וטרמן שליט"א והוא אסר לי: "מקרוב: כאן שבעלה זקנה". התחנכה בבית שהיה מיוסד על יסודות המוסר של ר' ישראל סלנטר.

התמסרה יחד עם בעלה לתנך את הבנים ללימוד תורה וד"ש חכמה לגדל בנים מרביצי תורה בניו יודק ולוס אנגלס.

בשנים האחרונות נהגו לבקר בארץ כמה פעמים בשנה ושהו תקופות ארוכות.

בביקוריהם: בארץ קבעו לה־תפלל תפילת הזיקין ליד הכותל וכן היתה מרבה לבקר בכותל גם בשעות היום ולשפוך שיח לפני הבורא. פעם היא הגיעה למלונה בירושלים בשעה מאחרת כלילה המלון היה סגור, נסתה לדפוק אך השומר לא פתח; היא החליטה לנסוע לכותל לומר תהילים עד אור הבוקר. עצרה מונית ונסעה לכותל. בדרך שאל אותה הנהג "את לא מפחדת; לנסוע ולהיות בכותל בשעה כה מאוחרת?" היא ענתה לו "כשהולכים אל ה' אין מה לפחד". ליד הכותל נהגה לחלק צדקה בצין יפה. הענים והיתומים היו מתענינים לדעת מתי היא עומדת להגיע לארץ. התמסרה למפל באלמנות ובעלי השובה והיתה אלמנה שחמיד אמרה שהיא חבה לה את חייה, כי לאחר פטירת בעלה היא נשברה ונכנסה לדכאון. מצבה נגע ללבה היא הרבתה לדבר עמה ולעודדה ולימדה אותה להתפלל אל ד' ולומר תהילים ועייה היא התעודדה וחזרה לחיים תקינים.

לפני נסיעתה האחרונה לאר־ה"ב השתתפה במסיבת הכנסת ספר תורה בישיבת אור אלחנן ולמרות שהיא כבר חשה כאבים התגברה עליהם ולא ניכר בה כלל שהיא חולה, היא שוחחה עם כולם והתענינה על הכל.

גם לאחר שנודע לה מחלתה נשאה את כאביה בגבורת נפש ובאמונה בד'. כחודשים לפני פטירתה ביקרתי אותה בביתה. היתה גל של עצמות. בכל אופן יצאה לקבל את פני ודברה כאילו לא היתה כלל חולה כדי שלא לצער את הבאים אליה. בזמן האחרון נתקפה כחולשה ויסורים בידה הימנית וכששאל אותה בבה איך היא מרגישה היא ענתה "הר־סרים אינם מטרידים אותה, אך היא רואגת איך היא תכתוב את השיקים לכוסות תורה וחסד".

השאירה דור ישרים שלושה בנים תכדים ממשיכים בדרך התורה. הבן הבכור ר' יוסף אוסינא ממשיך בביהול עסקי המשפחה, הבן השני הרב אבא אוסינא מראשי ישיבת בית התלמוד, והבן הצעיר הרב דוב אוסינא, רב בקהי־לה האורתודוקסית בסאן דיאגו, לוס אנגלס ומגיע בישיבה בלוס אנגלס.

אחד ממקודמי המשפחה

● בירות, קול לבנון החופשית מסר כי 3 קציני מודיעין סוביטים שלוח ע"י 3 קציני מודיעין סורים הגיעו לאיזור הר־ברוך בלבנון.

במשק ובחברה

"נזק רב נגרם לתעשייה הישראלית נוכח היוותרותן של סחורות היצוא בנמלים"

נזק ישיר, בהיקף מאות מיליוני דולרים, נגרם לתעשייה הישראלית נוכח היוותרותן של סחורות היצוא בנמלי הארץ — עקב עיצומים שנוקטים פועלי הנמלים — זאת סיכן מיכה שטראוס, מנהל השיווק של מפעל שלא"ג לייצור כדים בקיבוץ שמיר.

שטראוס אמר לכתב עתי"ם, כי הסחורות של מפעלו בלבד שנותרו במל חיפה, מאמדות במאה אלף דולר.

דומה אלון מנהל "החברה ימית חיפה" לעמילות מכס הסביר שהסיבה לכך היא "שביתת האמה והעבודה לפי הספר" שנוקטים פועלי הנמלים.

האמונות עזבו את נמל חיפה לפי לוח הזמנים והפליגו בלי הסחורה לחו"ל.

נוסף לנזק הישיר, הוסיף מיכה שטראוס, נגרם גם נזק ע"י אי עמידה בלוח זמנים, בהתאם לחו־זים שנחתמו עם מפעלי החפשייה בארץ. במפעל כבר נתקבלו תלו־נות של הקניינים בחו"ל — אמר.

כתב עת"ים-מוסר כי הפועלים אמנם קיבלו את החלטת בית הדין לעבודה חזרו לעבודתם, אולם בפועל הם ממשיכים כאמור בעי־צומים ובעבודת האמה. (עת"ים)

בנ"צ הודה לעידיית נתניה לאפשר דוכני התחמה נגד האדונה

בית הדין הגבוה לצדק דורה אתמול לעידיית נתניה לאפשר הקמת דוכני התחמה נגד האר־נה ברחבי העיר. בכך קיבל בג"צ את עתירתם של תושבי נתניה שעתרו נגד הסירייה לאורי שסלקה פעמים אחדות דוכנים שהציבו בעיר "התחמת תושבים נגד הארנונה הגבוהה בעירם.

שופטי בית המשפט העליון, הנשיא מאיר שמגר והשופטים דב לורן ומנחם אלון, קבעו: "לא ניתן לשקול את זכותם של אנשים להו־ציב דוכנים. לשם החתמה על עצומות". השופטים קבעו כי העיר"יה יכולה לשלול זכות זו רק אם הדבר מפריע לסדר וגרום לאי נקיון. (עת"ים)

תיבות דואר צהובות למשלות עירוני הופעלו לנסיון בי"ם

תיבות דואר מיוחדות למשלות דואר עירוני הוצבו בימים האחרונים בירושלים.

תיבות הדואר החדשות, בצבע צהוב, מיועדות אך רק למכתבים בתוך ירושלים והשימוש בהן נועד לקצר בביממה את משך הזמן הדרוש להעברת מכתבים בתוך העיר. — זאת כיתן שייחסך הצורך במיון ראשוני של הדואר.

מכתבים הממוענים לכתובות מחוץ לירושלים יישלחו בתיבות האדומות הרגילות, אך אנשי הדואר מקווים כי כשל הקמנת כמות הדואר שתמיון מתיבות אלה יחזיק גם חיפול בדואר הבין עירוני.

אם אכן יכחה, כי תיבות אלה משפרות את השירות יוחקנו תיבות צהובות דומות גם בערים אחרות.

"מחשב על" יוקם בבאר שבע

"ראש הממשלה ואנוכי הסלנו על כחת היצוי מיוחד לחקים "מחשב על" בבאר שבע. בעלות של כעשרה מיליון דולר. מחשב זה יקל על התעשיה המחוקר בי־שראל. הבזקקים כיום לקנות שרותים כאלה בחו"ל, ויפחת את התעשיה עתידת המדע בבאר שכע". זאת אמר שר המדע הפר־תח, נדעון פת, במסיבת עתונאים באוניברסיטת בן־גוריון בנגב, שנערכה לאחר חנוכת המרכז הארצי למחקר ולהוראת רובוטיקה באוניברסיטה.

אוניברסיטת באר שבע החלה בהכנת תשתיתן להקמת מרכז ארצי למחקר ולהוראת רובוטיקה. משהו המדע והפיתוח הענק לכך 100,000 דולר, במגמה לפתח תשתית למרכז הארצי, שישמש בסיס לפיתוח הרובוטיקה לתעשיה בישראל.

השר פת נפגש עם עתונאים וסיפר, שכיום ראשון התכנסה המועצה הלאומית למחקר ולפי־תוח חוברה דיברו עם ראש המ־משלה, שמעון פרס, על הצורך להקים "מחשב על" בישראל. מחשב כזה מסוגל לבצע כמיליא־רד חצי (1,500 מיליון) חישובים בשניה. כיום מאלצים אנשי תעשיה ומחקר לנסוע לחו"ל ולשלם סכומים גבוהים תמורת שימוש בשרותי מחשב כאלה. ראש המ־משלה קיבל את המלצת המועצה הזו, יחד עם השר פת, שצוות הינוי יקים מחשב לאומי כזה במפעל. "רמת"א" של התעשיה האוירית בבאר שבע. השר פת ציין, כי כבר אחרי השנה הראשונה להקמתו, יוכשו מפעלי תעשיה ומכוני המחקר שרותי מחשב תמורת 20 עד 23.5 מיליון דולר בשנה, דבר שיחזיר את ההשקעה ברכישה הריבית שידרשו להקמה.

עוד ציין השר פת, שראש המ־משלה יצא לפני שבוע, מביקורו בבאר שבע, כשהוא מודאג מחעוד הפיתוח התעשיתי בצד ואף מן הנסינה שחלה בכך. השר הוסיף, שהוא המליץ להכריז על באר שבע כאזור פיתוח א' לתעשיות עתירות ידע, סמוך לסיום תפקידו כשר התעשיה והמסחר, ואם ענין זה יתמהמה, הוא יעלה אותו בישיבת הארצי למחקר ולהוראת רובוטיקה באוניברסיטה.

אוניברסיטת באר שבע החלה בהכנת תשתיתן להקמת מרכז ארצי למחקר ולהוראת רובוטיקה. משהו המדע והפיתוח הענק לכך 100,000 דולר, במגמה לפתח תשתית למרכז הארצי, שישמש בסיס לפיתוח הרובוטיקה לתעשיה בישראל.

השר פת נפגש עם עתונאים וסיפר, שכיום ראשון התכנסה המועצה הלאומית למחקר ולפי־תוח חוברה דיברו עם ראש המ־משלה, שמעון פרס, על הצורך להקים "מחשב על" בישראל. מחשב כזה מסוגל לבצע כמיליא־רד חצי (1,500 מיליון) חישובים בשניה. כיום נאלצים אנשי תעשיה ומחקר לנסוע לחו"ל ולשלם סכומים גבוהים תמורת שימוש בשרותי מחשב כאלה. ראש המ־משלה קיבל את המלצת המועצה הזו, יחד עם השר פת, שצוות הינוי יקים מחשב לאומי כזה במפעל. "רמת"א" של התעשיה האוירית בבאר שבע. השר פת ציין, כי כבר אחרי השנה הראשונה להקמתו, יוכשו מפעלי תעשיה ומכוני המחקר שרותי מחשב תמורת 20 עד 23.5 מיליון דולר

כלכלת חוץ

נגיד הבנק המרכזי הירדני מזהיר מפני עיסקות עם חלפני כספים

רבת עמון, — הבנק המרכזי הירדני יצא באזהרה לציבור בעקבות התמוטטות חברת פי־נטית גדולה, שלא לעשות עסקים עם חלפני כספים המתעלמים מן התקנות.

מקורות בנקאיים ברבת עמון אמרו כי ההודעה מתייחסת לסערה בחוגים הפיננסים בירדן בעקבות התמוטטות חברת ההשקעות וכ־תנה להורגיע את הציבור לאחר שנודע על התאכזבותו של חלפן הכספים הירדני הנודע סליבה שוקרי ריזק בשבע שעבר.

מקורות הערכו כי חובות חברה זו מסתכמים ב־12 עד 18 מיליון דינאר (42 עד 52 מיליון דולר) מרביתם על פקדונות של יותר מ־4000 דינארים.

הבנק המרכזי הודיע עוד בשנה שעברה את חלפני הכספים הירד־נים כי 30 במספר הנודעים לפי ר־שיון, כי ינהגו על פי התוק התק־נות משנת 1976 לאחר שכבה אנשים הפסידו יותר משני מיליון דינאר בעסקות עתידות של זהב ומט"ח באמצעות בתי עסק של חלפנים אלה. (ע"צ — ע"ר).

חפצת של הדפסת מאות אלפי שומות בשנה הושג באמצעות מערכת המיחשוב בגביות מס הכנסה

במסגרת צעדי ההתיעלות חוסכן בגביות מס הכנסה נבחנה מערכת ממחשבת המאפשרת לקבל את נתוני השומה באמצעות מסוף ובזכך זו להפסיק הדפסה מיותרת של תיקי שומות.

שיפור זה מביא לחסכון של הדפסת מאות אלפי שומות, זמן מחשב, עלות נייר, הפצה, תיוק וכו'.

מהלך זה הוא צעד נוסף במ־סגרת יעול גביות מס הכנסה באמצעות מחשוב המערכת.

מצרים – צעדים כלכליים חדשים ועלית מחירים ומחסור במצרכים

קהיר, — לפתון "אלשעב" נודע מפי מקור מהימן במשרד הארצי, כי בקרוב תפורסם שורת החלטות חדשה בנוגע להעלאת מחירי המצרכים.

צפוי שהחלטה התבצע לפני חודש יוני. עתונים אחרים אופר ויציגים מוסרים כי קיים מחסור חמור במצרכים מסוימים וכי חלה עלייה במחירים הנוגעים בשר, חלב ועוד.

כן מחכנת הממשלה להעלות את מחירי הימחנים והשבתעים בשיעור של 100 אחוז.

ל"אלשעב" נודע גם כי קיים מחסור חמור בקטן ממנו אופים את ככרות הלחם. מחירו של ק"ג מקמח זה תגיע ל־40 קרש. הכמ' הפחיתה לחצי את כמות הקמח המגיעה לכפרים ואת הקמח הנמכר למחסנים הפחיתה מ־15 ל־8 שקים.

העתון "אלאהראר" מוסר כי החלטות הכלכליה החדשות נרמז למחסר חמור של מוצרי היסוד ובראשם האיטריות, הקמח, האורז, השמן והסבונים. צפוי שבמהלך הקיץ יגלו מחדיזהם של המיצים המופקים מקני הסוכר ועוד מספר מוצרים.

תכות "אלנבאריה" העלתה את מחירי הבשר החל מיום 15.4.86 ל־50 קרש. גם מחיריהם של המוצרים הקומיים הנמכרים בחודש הרמאדאן עלה. מחיר ק"ג של כבאפה לדוגמה עלה ל־70 קרש — עלייה של 60 קרש.

עליה במחירי הנפט בשוק האמריקאי

ניו יורק, — מחירי הנפט בשוק החופשי בניו יורק עלו ב־1.50 דולר לחבית ביומיים האחרונים של השבוע המלוח לרגל הביקוש הגובר לדלק שנה הנפט שם.

העליה הזאת נרשמה על אף המשך הגדלים הגדולים של נפט גולמי בשוק העולמי.

הנפט של "וסט טקסס" נמכר ב־15.70 דולר לחבית, עליה של פט סנט לעומת היום הקודם.

ירדן קונה 12 ממוסי "אייר בוס"

פאריס — הקונסורציום האירופי המייצר את מטוסי איר־בוס הודיע כי חברת התעופה הר־דנית "עאליה" חתמה על חוזה לקניית 12 מטוסי נוסעים איר־בוס והיא תחתום על אופציות לק־ניית שבעה ממוסים נוספים.

"עאליה" קונה ששה מטוסים אלה מדגם 300-310-אל. עם 191 מושבים להחלפת המטוסים שלה לטווח ביניים וארוך מדגם "בואינג 707".

כמו כן היא קונה 6 מטוסים מאותו דגם. אולם קטנים יותר שיחליפו את מטוסי בואינג 727 בטיסות קצרות יותר במזרח הר־כן, נאמר בהודעת "איירבוס".

יחד עם זאת הדגישו מומחים לשוק הנפט כי הביקוש הגובר באה"כ הוא חרוג ולא "משקף זמן רב בגלל הצרכים הגדולים בשוק העולמי.

משלחת כלכלית סובייטית במצרים

קהיר — משלחת כלכלית סו־בייטית גדולה מבקרת עתה במצרים כדי לדון ולחתום על מספר הסכמים חדשים הקשורים במפעלי הברזל והפלדה במצרים ובמפעלי המחם וכן מפעלים תרמיים שהקימו הסוביטים לפני עשרים שנה.

הוצאות ההרצאות הללו יגיעו לשלושה מיליארד דולר. (ע"ע)

● בירות, קול לבנון החופשית מסר כי 3 קציני מודיעין סוביטים שלוח ע"י 3 קציני מודיעין סורים הגיעו לאיזור הר־ברוך בלבנון.

תמסורת שיחות בינלאומיות באמצעות הטלפון 02-522717-533444

הדיון הרביעי של מבקר המדינה — פרקים נבחרים

צה"ל — תחזוקה גרועה — בזבוז משאבים והעדפת חברות על אף מחיריהן הגבוהים

מערכות המחשב לא ביצעו המשימות

כחודשים אפריל — דצמבר 1985, לסיוגין, ערך משרד מבקר המדינה ביקורת על מחשוב הס־ערכות הניהוליות של חיל האויר. הביקורת נערכה במפקדת חיל האויר ובחיידת המחשב. בדיקות השלכה נעשו ביחידות החיל. נבדקו התכנון והפיקות של מפק־דת חיל האויר ושל יחידת המח־שב. כן נבדקו מערכות בתחום ניהול הסלאי, ניהול האחזקה, וישומים אחרים.

מהממצאים עולה, כי מערכות רבות, שפותחו בהשקעה ניכרת, לא מילאו בצורה נאותה את הס־יכות עבורן הן הוקמו.

על מטה חיל האויר אומר המבקר לבטא את מדיניות החיל, לסכם את עקרונות מערך המחשוב הניהולי, ולהכין תכנית אב ותכנית רב שנתית. עליו גם להשלים את ההוראות ואת נוהלי העבודה הסרים, כדי להבטיח סדרי עבודה תקינים בין מטה חיל האויר, לבין יחידת המחשב וצרכניה, וכדי להבטיח אחידות ויעילות בתכנון ובפיתוח של מערכות חדשות, ובשימוש בהן.

שרותי יחידת המחשב למש־תמשים ניתנו בדרך כלל ברמה נאותה, אך התעלו ליקויים בתחום סדרי הפיקוח ההפעלה. על יחידת המחשב לדאוג להפעלת פיקוח ובקרה יעילים יותר, על פעילות המחשבים התקשורת ועל אר־זקתם, על צריכת משאבי המחשב ועל עבודת התכניתנים הסכנים, באמצעות מערכות חדשניות לנ־הול.

תחזוקה גרועה של מבנים

תחזוקה המבנים בחלק גדול מן המחנות שנבדקו הייתה, בדרך כלל, במצב גרוע.

לא נקבע נהלי להכנתה של תכנית מיתאר שנתית לתחזוקת מבנים. בהיעדר סקר ונתונים על הצרכים בבדק, לא ניתן היה לכסס את התכנית השנתית על סדרי עדיפות נכונים.

מצב תחזוקת המבנים במחנות צה"ל בביחוד בישנים שבהם נגרע. קובע המבקר במחנות שנבדקו היו מבנים שבקיתותיהם סדקים רחבים, גגות דולפים, חצ־רות מים ובוצ לא תקינה.

יחידות הביני הפיקודיות לא הצליחו להתמודד עם צורכי האר־חקה ההולכים וגדלים, מה עוד שבגלל צמצומים בתקציב לביני חדש, עסקו גם, בהיקף גדול. בע־בדות שאינן בדק ואחזקה. אם ימשך מצב זה צפוי גם בלאי מואץ של מבנים חדשים. לדעת הביקו־רת, דוקא כמצב של צמצומים בתקציב לביני חדש, אין לפגוע בהיקף הפעילות שנעדה לשמוד על הקיים, ויש לדאוג לסדרי אחזקה נאותים.

עבורות נמסרו למסגנות ישראל בדיעה שמחירן גבוה

בשנה החולפת עלו "מספנות ישראל" בחיפה לבחינה. אך מהדיית של מבקר הסדינה עולה, שבמשרד הבטחון ראו כבר לפני זמן רב שהמצב הכלכלי של המ־ספנות קשה ובמשרד הגדיר כצורך בסתחי חיוני את שמירת הפוטנציאל של הספנות לבנות כלי שיים צבאיים. עקב כך מצא משרד הבטחון לנכון להקל על מצוקת הספנות התעביד לה עבודות שיפוץ ואחזקה. מתוך מודעות לכך שמתיריה בבדים משל ספקים אחרים. למסרה זו העניק משרד הביטחון למספנה את זכות הסירוב הראשון. במקרים בהם הצעתה "הסקורת" הייתה יקרה מזו של ספקים אחרים.

אולם. אומר המבקר בגלל שינויים הנקבעים רק במהלך בי־צוע העבודה, כדרך כלל בהחבה עלות העבודות מהמחיר הנקבע בשלב התחרות לקראת מסירת ההזמנה: לכן השוואה בין מחיר החתה הסקורי עם המספנה לבין המציע הזול ביותר מאבדת הרבה ממשמעותה. כי לאחר תחילת העבודה למבצע יש צר־פות כשהוא מנהל משא ומתן עם משרד הבטחון על מחיר השינו־ים.

זכות הסירוב הראשון ניתנה למספנה מבלי שהובדקו בבחינה התחומים שבעליהם היא חלה ומבלי שהוגבלה בזמן. לדעת הביקורת, העדר מעבלות אלה עשוי להניא ספקים אחרים מלהי־תחרות במספנה. ללא תחרות זו מאבד המשרד כלי חיוני להשגת סחורים זולים מהספק, תכנת הסירוב הראשון מרקנת מתכנה.

משרד הבטחון לא הביא מראש את התלטתו בדבר מתן זכות סירוב ראשון למספנה לחדי־עת הספקים המתחרים, ובכך לא הצליחו להתמודד עם צורכי האר־חקה ההולכים וגדלים, מה עוד שבגלל צמצומים בתקציב לביני חדש, עסקו גם, בהיקף גדול. בע־בדות שאינן בדק ואחזקה. אם ימשך מצב זה צפוי גם בלאי מואץ של מבנים חדשים. לדעת הביקו־רת, דוקא כמצב של צמצומים בתקציב לביני חדש, אין לפגוע בהיקף הפעילות שנעדה לשמוד על הקיים, ויש לדאוג לסדרי אחזקה נאותים.

עבורות נמסרו למסגנות ישראל בדיעה שמחירן גבוה

בשנה החולפת עלו "מספנות ישראל" בחיפה לבחינה. אך מהדיית של מבקר הסדינה עולה, שבמשרד הבטחון ראו כבר לפני זמן רב שהמצב הכלכלי של המ־ספנות קשה ובמשרד הגדיר כצורך בסתחי חיוני את שמירת הפוטנציאל של הספנות לבנות כלי שיים צבאיים. עקב כך מצא משרד הבטחון לנכון להקל על מצוקת הספנות התעביד לה עבודות שיפוץ ואחזקה. מתוך מודעות לכך שמתיריה בבדים משל ספקים אחרים. למסרה זו העניק משרד הביטחון למספנה את זכות הסירוב הראשון. במקרים בהם הצעתה "הסקורת" הייתה יקרה מזו של ספקים אחרים.

אולם. אומר המבקר בגלל שינויים הנקבעים רק במהלך בי־צוע העבודה, כדרך כלל בהחבה עלות העבודות מהמחיר הנקבע בשלב התחרות לקראת מסירת ההזמנה: לכן השוואה בין מחיר החתה הסקורי עם המספנה לבין המציע הזול ביותר מאבדת הרבה ממשמעותה. כי לאחר תחילת העבודה למבצע יש צר־פות כשהוא מנהל משא ומתן עם משרד הבטחון על מחיר השינו־ים.

זכות הסירוב הראשון ניתנה למספנה מבלי שהובדקו בבחינה התחומים שבעליהם היא חלה ומבלי שהוגבלה בזמן. לדעת הביקורת, העדר מעבלות אלה עשוי להניא ספקים אחרים מלהי־תחרות במספנה. ללא תחרות זו מאבד המשרד כלי חיוני להשגת סחורים זולים מהספק, תכנת הסירוב הראשון מרקנת מתכנה.

משרד הבטחון לא הביא מראש את התלטתו בדבר מתן זכות סירוב ראשון למספנה לחדי־עת הספקים המתחרים, ובכך לא

מבקר המדינה

תגובת משרד האנרגיה על דו"ח מבקר המדינה

משרד האנרגיה והתשתית מת־יחס לדו"ח מבקר המדינה בנושא רכישות כורי כח גרעיניים בכוכר ראש וכבל הכבוד שהוא ראוי לו. ישראל המשיך לבדוק את האופציות השונות להקמת כור כח גרעיני בישראל.

הערותיו של מבקר המדינה בנושא כורי כח גרעיניים יזועות למשרד. למעשה בחון המשרד אופציות שונות עפ"י עקרונות אלה מזה זמן. יחד עם זאת דו"ח המבקר מתעלם ממרביבי הדלק כמחיר דלק גרעיני המצמצם את הפגר שבין עלות קילו־וום מוחקן בפחם לעלות קילו־וום מוחקן מגרעין

כלא באר שבע

מקום מועד לפורענות

"אוכלוסיה קשה, חנאים עזים גרועים ואבסלה גלויה וסמויה — הם גורמים הגורמים לאי שקט תמידי, ובבית הסוהר מתרשים מצת לצת מעשים של אליחות ואף רצח". דברים אלה על כלא באר שבע כלולים בדו"ח המבקר המדינה השנתי. כפרק על שרות בתי הסוהר.

מבקר המדינה קבע, שבעת ביקור הביקורת בשורות בתי הסוהר, "מצב התסוקה בבית סוהר זה (באר שבע) היה הקשה ביותר". בבהקון 433 מקומות הנסוקה הבצע ערכת הביקורה היו כלאים בו 673 אסירים, מספר האסירים המשוהה סבע לעת ובזמן פרסום הדו"ח כלואים בו כ־620 אסירים. אולם עד לפני שנים אחד־ה. היה בו גם למעלה מ־900 אסירים. נטף כל מיעוט מקומות הנסוקה בכלא באר שבע, קבע הבקר. ובים מן האסירים הבוד־אים בו בלתי נתנים להעסקה. "בגלל האוכלוסיה הקשה, מאחר ולא ניתן לחוציא אותם מן האגפים לחצרות, או שהם סיגוי הגנה הנמדים באגפים".

כיו"ש גבו הרשויות מס הבנסה של.. 1%

מבקר המדינה בדק את המצב במינהל האזרחי בגדה ובעזה בתחומים שונים ופרק מעניין במימצאיו קשור להמלת המיסים הישיריים ובגיתם באזורי הדרה ושומרון. המבקר מצא כי חוב הנישומים בשני האזורים אינם מנהלים פנקסי חשבונות, ואינם מגישים דין וחשבון לרשויות המס. שיטת התחשיבים לא הוחבה לענפים אשר לגביהם ניתן לגבש קריטריונים לקביעת הכנסות.

רשויות מקומיות באזור יו"ש גיבו מס הכנסה בסיעור בשיעור של 1% מספקים ותחני שירותים. במקום בשיעורים של 15%—40% בהתאם לנקבע בהקנות.

כלא באר שבע

מקום מועד לפורענות

"אוכלוסיה קשה, חנאים עזים גרועים ואבסלה גלויה וסמויה — הם גורמים הגורמים לאי שקט תמידי, ובבית הסוהר מתרשים מצת לצת מעשים של אליחות ואף רצח". דברים אלה על כלא באר שבע כלולים בדו"ח המבקר המדינה השנתי. כפרק על שרות בתי הסוהר.

מבקר המדינה קבע, שבעת ביקור הביקורת בשורות בתי הסוהר, "מצב התסוקה בבית סוהר זה (באר שבע) היה הקשה ביותר". בבהקון 433 מקומות הנסוקה הבצע ערכת הביקורה היו כלאים בו 673 אסירים, מספר האסירים המשוהה סבע לעת ובזמן פרסום הדו"ח כלואים בו כ־620 אסירים. אולם עד לפני שנים אחד־ה. היה בו גם למעלה מ־900 אסירים. נטף כל מיעוט מקומות הנסוקה בכלא באר שבע, קבע הבקר. ובים מן האסירים הבוד־אים בו בלתי נתנים להעסקה. "בגלל האוכלוסיה הקשה, מאחר ולא ניתן לחוציא אותם מן האגפים לחצרות, או שהם סיגוי הגנה הנמדים באגפים".

כונס הנכסים הרשמי: פיקוח רופף על מפרקים

התפקידים שהסל הכמתקק כל הכנס הרשמי, חיטיבים מבחינת בעיקה הסתבכה של פרטים או חברות בקשיים כלכליים הכפרים. פעולה בלתי מספקת או הלין שאינו תקין דין, כצד הכנס. יש בהם כדי להחסיר את מיתה הנוק לנושים של פושה הרכל אי של החברה בפירוק. נאבר בדרוש הי 36 של מבקר המדינה.

מביסצאי הביקורה עולה, שבבטודים המהדים של הכנס הרשמי שנבדקו, הפיקוח על פעולותיהם של האמנים המפקי קים היה רופף: בחיקים רבים לא נמצאו דיווחים מדוים על פעו־לותיהם הכנס לא נקב נבים אמצעים חוקים הנומדים לרשמו לקבלת הדיווחים. בתחום הכנסי התבר. שבמקרים שבית המשפט הטיל על החייבים המלוכים חדשיים, עברה הקופה אחרבה מ־ שהכנס או הנאבן פנו בבית המשפט בבקש הגדלתם. דבר שהפך את הנכלים לבטל בין. לקרים לא מעטים שעלתם הצ־ביעה הביקורה הבבהה הבלו גם בביקורה הקודמת בשנת 1979: על כן דרש שהאגף יפעל נמרצות לשיפור המצב. (עת"ם)

חוסר יעילות בבתי דין לתעבורה

נוכח הנגבות עבירנה הנוגעה דרכי האחות הדרכים. יכ להם חשיבות מרובה לפעולה ביה המשפט בתחום משפטי הבבורה.

בימצאי הביקורת עולה, שלכתים עבה הקופה ארוכה בין בצבת העבירה לבין הגשת כתב האישום, דבר שיש בו כדי לפגום בכח ההרתעה של בית המשפט: לא הוקפד רי הנוגע על מיצר מר הדין, הן בתחום גבית הקנסות בפועל והן על כך שיופקר בבית המשפט ושיון הנדיגה של עבריני הנוגה, סנתנו לפטילת רשיונם. הביקורה הגיעה גם על כך, שיש צבריני הנוגה אשר שילמו את הקנסות שהוטלו עליהם, אך הוליכים של המשטרה או שי רשות הרשיי לא הפסקו נגדם. (מתרים 1 (עת"ם)

ירושלים

למכירה

★ 4 דונם חדשה כסנהדריה ק"ב. 4 דונם מסכח עגקי משוכלל ע"י צפניה ק"נ 4 ב"תנים. "המתוך" (02)273355

בדמי מפתח

★ שלושה בהזדמנות בצפניה ק"כ כיתנים הצדיים, ממסח משוכלל. 840.000 (02)223555

★ בכית ישראל 3 דונם וחצי 33.000. כהוסע (ע"י יואל) 2½ דונם ק"ב 30.000, ע"י כבר השכנה 2 ק"א (לעסק) 25.000. "המתוך" סלבי ישראל 6. (02)273355

חנויות

★ בקרית משה בשכ"ח 36 מ"ר + טלפון לכל מטרה וגם למשרד) (02)863974

להשכרה

★ 3 חדרים לא פרוהטים, חדיש, ע"ע כרהוב עמוס. כנ"ר ברק $200 797759

ביקוש דירות

★ מעניין בדיה בירושלים בקיץ לחדשי הקיץ, או להחליפה לדירה שבכנר ברק. להתקשר (03)708353

ב/ד ס/ו ר/ת

חוק התכנון והבניה התשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

הודעות

הודעה על מתן הקלה תכנית בלילית/מפורטת מס' 2147/1 ליחסה נכעת הודעה זו אדון: שינוי להבית מס 214 המסמנה ב"ו ק"ם דר' — מערבית לכפר בדה.

בהתאם לסעיף 101(5)(2)(4)(7) לחוק הכנון כרים, בחרים ובנינים מס' 19 לשנה 1965 מודיעה בזה הוועדה המקומית להודיעכה על מתן הקלה לבנית מפורטת מס' 2147/1 ליחסה נכעת הודעה זו אדון: שינוי לתכנית מס' 214 ותחילה תוקפו של אישור זה בתום 15 יום מיום פרסומו בעתון.

אלישע עמר
קבים פנים ירד ותיה המשנה להתישבה

לוח היום

כס"ר יום ה' פ' אמור
ד' אייר כ"ו כ"א לעומר
הרף היומי בבלי: ניסין מ'
ירושלמי: סוכה כ"ב
משנה יומית: כלים יז, נז-יח
הלכה יומית: או"ח קנו, מ-יא

סוף זמן קריאת שמע 7.15
תפילת השחר 8.41
שחרית המוקדמת 6.30
מחר
זמן
צאת הכוכבים 2.54
[illegible] 4.39

נרשמו לעיון

בלשכת הרבנות ירושלים

[illegible]

הודעות

הודעה על מתן הקלה תכנית בלילית/מפורטת מס' 2147/1 ליחסה נכעת הודעה זו אדון: שינוי להבית מס 214 המסמנה ב"ו ק"ם דר' — מערבית לכפר בדה.

בהתאם לסעיף 101(5)(2)(4)(7) לחוק הכנון כרים, בחרים ובנינים מס' 19 לשנה 1965 מודיעה בזה הוועדה המקומית להודיעכה על מתן הקלה לבנית מפורטת מס' 2147/1 ליחסה נכעת הודעה זו אדון: שינוי לתכנית מס' 214 ותחילה תוקפו של אישור זה בתום 15 יום מיום פרסומו בעתון.

אלישע עמר
קבים פנים ירד ותיה המשנה להתישבה

חוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965

מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית
תיקון טעות

בהכנה בספר 3365 שפורסמה כתאריך 4.5.86 נפלה טעות. שכתה בה בטעה בהרבה לכבים פה גילה ושכותה מעבה ולא מפי כפרדים בטעה.

ה. לוי
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה מחוז ירושלים

המודיע

עתון יומי — ירושלים

המו"ל: הסתדרות אגודת ישראל העולמית — חוצר המיסל
השרוך הראשון: ד"ר י. לוין ז"ל

איזור המערכת מקור בריך
רחי יהודה המכבי 5
טל' 539255-8 * ת.ד. 1306

דפוס "הד", בע"מ

רחבעי: ירושלים מעיר
"

סניף תל־אביב: אלנבי 132, ת"ד 1869
טלפון 624353
בשעות העבודה: טלפון 614950

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסיגנון

סוכנות בארצות הברית:
R. LICHTENSHTEIN
324 Ave. 1
Brooklyn, N.Y. 1 1230
U.S.A.

המודיע — עמ' ג'
יום ה' ד אייר כ"ו

השאלה ציוד רפואי חיצב

[illegible]

מודיעין

[illegible]

בשבוע בו חל יום העצמאות הל"ח, שואל ניצול השואה באמצעות סופר "המודיע" ק. בן ציון את נשיא המדינה:

"האם עלי לשוב ולענוד טלאי צהוב?"

עובד כפיה מספר 36962

ר' י.מ.פ. מפביאניץ (השם המלא שמור במערכת). ניצול השואה, שחזה על בשרו את כל מזרואותיה. מספר עובד כפיה ב"ארבייטס אמעט" בגיטו לודז': 36962. שני בניו נעקדו על קידוש ה'. אלמלא כן, היו היום בני 50 ו-51. משפחתו, אמו, אחיו ואחיותיו נשרפו ונחנקו בידי הצורר "ימ"ש.

עלה לארץ כפליט־שואה והקים משפחה לתפארת. משפרו האישי במה"ל 639213. יהודי הדור מנים שכל מזרואות השואה לא הצליחו להסיר ממנו את השמחה היהודית הטהורה.

מי שמכיר אח ר' י.מ.פ., יודע כי ההודי מלאך שמחה. כל הלאותיו ומצוקות הדיכ דודו עליו, שנות היסורים והמכאובים שלקה בכפלים כיד צורריו — לא יכלו לו. רחוו איתנה ושלמה, דוקא משום כך, מדה כה בילום השוני כפגישה זו. הוא ישב עמוק כאב ריגון, שבור ודצון, גוחה האנה. כה הוי דבריו:

אני הגבר ראיתי כעני עמי. אני הוא אב הבנים. בן לאם ואח לאחים ואחיות שנעקדו בתוך ששה כיליני קרושים. עיני ראו ולא זר, כיצר קרעו ילדי ישראל מחיק אימותיהם ושיים עום לגורלם; ניפצום אלי כחלים ויוד בהם לכוחה. על בשר חוויתי כל מוראות אופל המחנות הנאיסו.

זכיתי לשרוד אחר מעיר ומכשפחה; לעלות בפליט כתוך יקר האש לארץ הקודש. בבקש הייתי לשבון בשלוה בארצנו, ארץ אשר עיני ה' אלוקינו בה מראשית השנה ועד אחרית שנה.

באחם ימים, הוכה על הקמת מדינת ישראל. האומות המאוחדות הכיחו במדינה החדשה. בל הסדינות, כולל ודאי הסוביטית, הכיחה ההר כיצו כי לעם היהודי השבור והדצון, שאיבד בשואה האימה שליש מבני בריותה מיטוחה ואכזריות — כניעה ארצו, הארץ המובטחת על ידי בורא עולם, ארץ אבותיו, אברהם יצחק ויעקב. גם הגויים חבינו בי המדינה היהודית תהיה מצבה חיה לעולם ההודי שנסוף יסקע באיזופה.

לאחרונה, לעת פגישת ראשי המעצמה. פנה ראש הממשלה מר שמעון פרס לנשיא גורבאשוב כקריאה הנוגעת: "שיח את עמי". הוא תמן יהודות פגיחו על יסוד הדכרה ההיס־מורית של רוסיה בעובדת זכות הנס היהודי לשוב לארצו. הכרה שניתן לה כיסוד בהמיכת בריה"מ בהחלטת האו"ם על הקמת מדינת ישראל.

היהודים דורשים מהגויים שיסכימו ויבינו כי כאן מצבה לזכר הקרושים וכי ארץ הקדש היא מקומם של היהודים.

שמעתי בימים אלה את נאומך והתרגשותך כיום השואה הגבורה. כל אוכורת מחודשת — מעוררת מהדש את האיסים והזוועות ומגבירה את הציפיה מהכרעה היהודית — במדינה יהודית.

היקא משום כך דואב לבי בקרבי דמם של בני, אחי ואחיותי דמקו אלי אן הארבה. יחי כל שאר ששת מיליוני הקרושים!

מדינת ישראל עשתה את ההיפך הגמור מלו. הדוה מעצמה הדישה לשמה מחלוני הקדושים! אנו רואים כאן יום רים הכמה שכנה את ההמון־רדחות הגיראה הבריה, הלוי המכאובות בדיוה הגיוהבית כל קרכיהם של העיוליעים שלא זכו לקבר!

הי אתיבריטה ברהמנית, בכוח לשמר יחבורת בשמה של אקרמיה הוא בשבה שאוהה לשמה מיליוני קרושי השואה! האם זו מטרתה של מדינה ישראל היה חמה לבוריבים שנהרגו בשיתוף הפעולה שלהם עם הנאצים!? האם הגוהה שהכריבינים כגלוחים להקרע הכרה בגב הפה ההדרי, הוך הסכמה בשתיקה ובדיה מעשי כמעט מוחלטת מדינה היא מצבה לבנים ולאחים הקרושים שלי!?

ראיתי ושמעתי בכאב, על שעצרו בשעתו בחודי תמר ואברכים שבאו למחות בשקם על הקמת המסיח המוחמתי. לו, בי תבחי הוצאים אסור לדבר ואילו לבני תבחי. או בסיסיבי הרכב של הוחדוחים — מוחר לפעול?!

אני שראיתי כיצד וחבחים בדב קר ילדי ישראל. מילחן יהודים נרצחו ונחנקו על ידי הנאצים יש"ש. כלום אוכל לשקוט. איכבה אוכל וראיתי כרעה אשר ימצא אה עמי ואיכבה אוכל לעבור את הנעבדה. כל אוכרת מחודשת — מעוררת מהדש את האיסים והזוועות ומגבירה את הציפיה מהכרעה היהודית — במדינה יהודית.

הקא משום כך דואב לבי בקרבי דמם של בני, אחי ואחיותי דמקו אלי אן הארבה. יחי כל שאר ששת מיליוני הקרושים!

מדינת ישראל עשתה את ההיפך הגמור מלו. הדוה מעצמה הדישה לשמה מחלוני הקדושים! אנו רואים כאן יום רים הכמה שכנה את ההמון־רדחות הגיראה הבריה, הלוי המכאובות בדיוה הגיוהבית כל קרכיהם של העיוליעים שלא זכו לקבר!

הי שמכיר אח ר' י.מ.פ., יודע כי ההודי מלאך שמחה. כל הלאותיו ומצוקות הדיכ דודו עליו, שנות היסורים והמכאובים שלקה בכפלים כיד צורריו — לא יכלו לו. רחוו איתנה ושלמה, דוקא משום כך. הדה כה בילום השוני כפגישה זו. הוא ישב עמוק כאב ריגון, שבור ודצון, גוחה האנה. כה הוי דבריו:

אני הגבר ראיתי כעני עמי. אני הוא אב הבנים. בן לאם ואח לאחים ואחיות שנעקדו בתוך ששה כיליני קרושים. עיני ראו ולא זר, כיצר קרעו ילדי ישראל מחיק אימותיהם ושיים עום לגורלם; ניפצום אלי כחלים ויוד בהם לכוחה. על בשר חוויתי כל מוראות אופל המחנות הנאיסו.

זכיתי לשרוד אחר מעיר ומכשפחה; לעלות בפליט כתוך יקר האש לארץ הקודש. בבקש הייתי לשבון בשלוה בארצנו, ארץ אשר עיני ה' אלוקינו בה מראשית השנה ועד אחרית שנה.

באחם ימים, הוכה על הקמת מדינת ישראל. האומות המאוחדות הכיחו במדינה החדשה. בל הסדינות, כולל ודאי הסוביטית, הכיחה ההר כיצו כי לעם היהודי השבור והדצון, שאיבד בשואה האימה שליש מבני בריותה מיטוחה ואכזריות — כניעה ארצו, הארץ המובטחת על ידי בורא עולם. ארץ אבותיו, אברהם יצחק ויעקב. גם הגויים חבינו בי המדינה היהודית תהיה מצבה חיה לעולם ההודי שנסוף יסקע באיזופה.

לאחרונה, לעת פגישת ראשי המעצמה. פנה ראש הממשלה מר שמעון פרס לנשיא גורבאשוב כקריאה הנוגעת: "שיח את עמי". הוא תמן יהודות פגיחו על יסוד הדכרה ההיס־מורית של רוסיה בעובדת זכות הנס היהודי לשוב לארצו. הכרה שניתן לה כיסוד בהמיכת בריה"מ בהחלטת האו"ם על הקמת מדינת ישראל.

היהודים דורשים מהגויים שיסכימו ויבינו כי כאן מצבה לזכר הקרושים וכי ארץ הקדש היא מקומם של היהודים.

שמעתי בימים אלה את נאומך והתרגשותך

אחר שני בסדרה

על השם חשמונאי

מאת הרב חיים אורי ליפשיץ

אחר המקורות הראשונים לפרשת החשמונאים היא המגילה (מגילה י"א ע"ב) על הכתוב (ויקרא כ"ד ט"ז) "בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתים דנו — לא מאסתים — בימי בשרים, שהעמדתי להם דניאל חנניה מישאל עזריה, ולא געלתים — בימי יוונים שהעמדתי להם שמעון הצדיק חשמונאי ובניו ותתיהו כהן גדול" וכו', כמדרש תהלים (מזמור ל') "שועתי אליך ותרפאני ציי חשמונאי ובניו זמרו לה' תסידיו אלו בני מתתיהו" ובהדרוכה במדרש שמות רבה ט"ו ב "בהקוצה תמה מי יכול לעמוד כנגד השמש, הכל ברחים ממנו שנאמר (תהלים ק"ט ד): "ואני נתון מחמתי" כך מלכות יון הכל ברחו ממנה ומתתיהו הכהן ובניו עמדו באמונתו של הקב"ה, וברחו מפניהם האנטלוסין של אנטיוכוס ותהיו כולן.

היו שחיפשו מקום מרגוא מכפר חשמתה אם כי לפי ספר חשמונאים היה מרגוא מירושלים התנודד בהר מדינת וכך נמסר שם "מרגוא ירושלים היה המשמר הנירים" הוא היה חברם של רבי יוסי בן יועזר ויוסי בן יוחנן ראשי הדור וקיבל התורה כולה מפי אנטיגנוס איש סוכו הוא מיראי ה' גיבורי כח עושי דברו של הקב"ה, לפי רעה אחרת היה חשמונאי תואר של גבורות הוא זה וכן בתהלים יאתיו חשמנים.

בימים ההם היה כהן בישראל ושמו מתתיהו בן יוחנן בן שמעון מבני יהוריב בירושלים. הוא גר בהר מדינת ויהיו לו חמישה בנים ויהיה כאשר בא פקידי המלך לעיר מדינת להעביר את העם מתורה ה' לעבוד האלילים ולזבוח להם, ויבא איש מבני ישראל לעיני כל הניצבים אל הבמה אשר במדינת לזבוח זבח כאשר צוה המלך, וירא מתתיהו ויחן לבבו ותבער קצפו על תורת ה' וירץ בחמתו אל האיש וימיתהו אצל הבמה, וגם את הפקידי המלך הרג תוך את הבימה וקרא לתורה אלוקיו. ולקראתו ימי לה' אלי" פרץ מרד חשמונאים; שלזכרו אנו מקיימים מצות נר חנוכה.

לפי גירסא אחת במס' מגילה שהזכרה לעיל "ומתתיהו כהן גדול". וכן גם בתפילת "על הנ־סים" הנאמרת בימי החנוכה "בימי מתתיהו בן יוחנן כהן גדול חש־מונאי ובניו" נוסח על הנסים לא נתברר מי היה כהן גדול מתי היה או יחתם אבי.

עד כמה שהגיעו הידיעות אלינו לא שימשו גם שניהם בכהונה גדולה אולם הדעת נוטה שכתוב לתתיהו, ואף שלא שימש בכהו־נה גדולה כיון שהיה כהן נכבד בשבט [illegible] ראוי לכהונה גדולה.

בספר יוחסין יש שיוחנן כהן גדול אביו של מתתיהו עשה שתי פירות וקשה להולמו, כי לפי סדר הכנים גדולים לא שימש יוחנן אבי מתתיהו בכהונה גדולה וכ־נראה הדברים נאמרים על יוחנן כהן גדול בן שמעון החשמונאי ואשר בסוף נעשה צדוקי, כי אחר שהוזה הצבודה לבית המקדש בחנוכת בית חשמונאי, דאגו גם לשהות אפר הפרה.

בעל "תורה תמימה" מעיר בספרו "בדרך שאמרי שכאן מתואר מתתיהו ככהן גדול ובאמת אין הדבר כן כי כפי שמתואר בספרי קודש הימים מתקופת החשמונאים ומלחמותיהם לא היה מתתיהו כהן גדול מעולם, ורק מפני שהוא היה הראשון אשר קיבל לו ולזרעו ולעמו ויצא בתוקף נפש להציל את העם מכליון מוחלט, חלקו לו חז"ל כבוד המגיע לחיוטו המלוכה מבין את הנתוא גדול "כהן גדול" וזה על דרך "האדם הגדול" יהושע י"ד ט"ו.

הוא מוסיף סמך לזה שהמתואר הגדול מוסב על יוחנן ולא על מתתיהו מדברי הרמ"א בחו"מ הלכות הלואות סימן כ"ט סעיף ד' שכתב בזה הלשון: "אם היו בעיר אחת שני יוסף בן שמעון, כלומר שני אנשים ששמותיהם ושמות אביהם שוים, ויצא שטר חוב על שם אחד מהם, ואין ידוע על איזה, ולאחר מהם מת אביו וכו'", ולדעת הרמ"א אם היה מוסב על מתתיהו, היה המתאר כהן גדול צריך להיות סמוך לשם מתתיהו, ולומר "בימי מתתיהו כהן גדול בן יוחנן, אך אין כאן מקום להארך יותר.

ענין מיוחד בדברי של אחד מחכמי ליטא רבי בינימין ב"ר יעקב מקיק ראמה בספרו חמש יודות המפרט את מידות היהודים "אשר גדרו אז על ישראל לבטל מהם עיקרים גדולים מהתנו ועייו יחבטל ממילא כל התורה, ראשית מדר על הדש לבטל מאותו מצות קידוש החדש, וגדור שגם ישראל ימנו לחמה, וממילא יחבטלו כל המועדים, וכן גדרו עליהם שלא ישמרו את השבת ומילה, וכן שלא ישמרו על הלכות נדה כראיתא במס' תענית הלך ר"א בן האיסר־ובלי וסיפר קומו כי ראיל מי שיש לו אביב יעשיר או יעני, וה־שיבו לו יעני, א"כ ישמרו את השבת ויבטלו מלאכתם ומעט קיקם יום אחד בשבוע ויעני, מי שיש לו אביב יוגרבה או יתמעם והשיבו לו יתמעם, אם כן ישמרו את הנדה ויתבטלו מפריה ורביה, מי שיש לו אביב יבבר או יחלש והשיבו לו יחלש א"כ ישמרו את המילה ויחלשו. וכן איתא בבתר בת שמרו על ענין אישות וכן גדר על יחוד השיית ופקוד "כתבו לכם על קרן השור שאין לכם חלק באלקי ישראל", וזה מרזה השם חשמונאי שהוא ראשי היבות תידש שיבת מילה בידה אישות ויראת השם. גם הנוסח בתפלת "על הנסים" מרזה על יסוד זה ומספר הזלך איך שרצו בימים שנקק למזהיגים העשידים גבנע להם ברצון.

לאור הצלחתם הראשונית נסו המתיוונים לבטל את סדר ביהמ"ק בצורה מקודית משלהם, הם הע־מידו משמרות מסביב לירושלים שיפריעו לעולי הרגל ולמביאי הקרבנות להגיע לבהמ"ק, תוך תקה להעמיד שוב את הצלם בהיכל, כעבור זמן, על אותם הי־מים מסופר בתענית ב"יח:

פעם אחת גזרה המלכות גזרה על ישראל שלא יביאו עצים למ־ערכה ושלא יביאו בכורים לי־רושלים והושיבו פרוזדאות [שומרים] על הדרכים שלא יעלו ישראל לרגל, מה עשו משרן ידאי חמא באותו הדור? הביאו קלי בכרים חיפום בקציעות [תאנים יבשות] עושין מהן עגולים ועלי על כתפיהן, וכיון שהגיעו אצל פרוזדאות אומרין להם לעשות עגולי דבלה בעלי שעל כתפיו, כיון שעברו מהן עידים בטלם וה־באום לירושלים.

הביאו גזירות עצים ועשו סולמות והניחו על כתפיהם, אמרו להם להביא גזלות משובך שלפ־נים הבסולמות שעל כתפיהם כיון שעברו מהן פירקום הביאום לי־רושלים. רק לאחר תוקפות השלטון נשתנה גם המצב ביהודה לטובת המכבים, בימי של שמעון המכבי אחרון בניו של מתתיהו שנשאר בחיים.

תנועת המתיוונים נחלשה תוקי היוונים בטלה מהיני הגם היו ראשי הסנהדרין יהושע בן פרחיה ותואי הארבלי, הארץ התפוחה מבחינה רוחנית וכלכלית אנשים עסקו מתורה ללא הפתעה האכרים עבדו את אדמתם וקאדמה נתנה את יבולה בשפע. שמעון סבא מטבעת עבריות כבש את נמל יפו היתה פתח את התעשיה ואת המסחר ואף בצר את גזר ואת בית צור, כדי להגן על הארץ בפני האויבים ראשית מלכות בית חשמ־מונאים צויה כיום הג כמסופר בספר חשמונאים א' י"ג י"ד יהיה בשנת 171 לשטרות בחודש השני, בעשרים ושלשה יום בו, ויבואו אל הסנהדרה במדינה ובכפות תמרים, בכנורות ובעוגבים ובנב־לים ויהללו את ה' אשר פדם מיד צר ויצו שמעון לחוג אח היום הזה שנה בשנה וילכוד בין רמה את יפו, ותהי לו לחוף אניות לעבור ממנה אל אי הים, ויצו על גזר ועל בית צור ועל המצודה, ויבער כל שקץ מתוכם, כל איש תורש בבטחון ובשלום, הארץ נתנה יבולה.

מאמר שני בסדרה

חבלי היצירה של סופרים חרדים בימינו

— ראיון על הנושא עם ר' אהרן טורסקי —

— מאת סופר "המודיע" —

שאלה א': מה היתה תכלית הכתיבה בימים עברו וכימינו, בעולם כולו ובעמנו?

א. טורסקי: אני מתקשה במתן תשובתן מפורטת. כל ימי גדלתי בין החכמים, לא ראיתי מאהלה של תורה חסידות, אורה לא אבוש שחסרות לי ידיעות ספר־קות על הקורות והסניעים של הספרות בעולם ובארץ. מלבד התמעטות שמקורה בחלישות מערכים רצינים. יכולים אנו לאור לעצמנו שבהתמעם הקוראים מתמעטת גם שאיפתו של הסופר לכתוב: למי אנו עמלים? להתמעטות שמקורה בחלישות טיכסו ומצאו סופרים תילונים את עצת בלעם. מוסיפים ליצירה קרום של פסולת, נירוי יצדים. הקופצים עליה מתרבים. הסופר ר"מ שנפלו ע"ה נפגש פעם אחת עם חיים גראדה מאה"כ, שמחשב לגדול הסופרים היידישאים במחנה הילוני בתקופה האחרונה, והיסיף שאלתו בפניו: למה אינך מסוגל לכתוב כתיבה נקיה? השיבו האיש: אם אינני סוחם בלשונו אח הסיפור לא אמצא לו קוראים. תוך רמ"ש ושאל: האם כה קטן אתה בעיניך, עד שאתה מוזקק לסממנים של תעבצה בכרי למצוא קורא. או שמא גם צורך אישי יש בזה?!

הרברים שניים בחכליח כשמוכר כספרות חרדית. זו נוצרה לא מלבתחילה כ־אם בדיעבר, במשקל נגרי לספרות פסולה, וממילא ההתיחסות לכתיבה מקבלת מימד הגיוני הפוך: עם בל צעד נוסף של המחרדיות מתגבר ומתרבה הצורך בספרות חרדית, כמות ואיכות, וכל מי שלבו דואג על מצבנו הרוחני בדראי שאיפתו להגדיל ולהאדיר ספרות זו מתגברת ומוסיפה עם קצב הזמן ההתמעטות הלבבות, אלא שלצערנו מעטים בלבר עוסקים בכך.

כיום הזה, במדומה, הבל תמימי־דעים ביחס לצורך החיתי שתימצא בידינו ספרות חרדית ענפה: אידיאולוגיה, פובליצי־סטיקה, וסיפורת. לא הוי זו כהי זו. ענף אחר מכתן ללמר בני הקורא, או בכל אופן על־מנת שתיקראנה, כמסרה: תיעוכיה, תעמולתיה, או לשם גירמת עתג מדומה וכן עתג אמיתי. הצורך בהתבטאות מרומז גם במליצת הקדמונים: "וקנה (קו"ף קמוצה. מ"ן סגולה) לך חבר".

שאלה ב': מה שורש השינוי בסוג הכתיבה: בימים עברו — הצמוקה והקמצה; ואילו כיום — השטחיה היא המקובלת?

א. טורסקי: אהיה במבנים תבן לעפרים כשארחיב את הדיבור על כך. יש ונלות הדדית בין המשפיע והמקבל, ואין זה סוד שבני הדור, אפילו מתוקנין שבהם, נוטים לחשיבה רדודה ואהבים — בכל נושא — להסתפק ברפרוף מעל פני השטח. הזמרנות פגתה את מקום הפילוסופיה לטוב ותעלחי, סבורני, עם זאת, שהאבחנה לא מדוייקת למדי ביחס לספרות חרדית ואל עוד נדבר בה בהמשך.

שאלה ג': האם השאיפה לכתיבה צנועה בר־בבר עם צעדי הענק של פיתוח והשכלה, או נסוגה אחור?

א. טורסקי: קשה להתייחס אל מושג כמוס כמו "השאיפה לכתיבה". גם על הכתיבה גופה אין בידינו נתונים מדוייקים, אולם ע"פ ידיעות הנקלטות מפי השיחה. — תיכרון דברי אמת — בתון לבחרשם. כי בשקלול באמצעי התקשורת בשנים האחרונות (טלויזיה וכדו'), גרם להתמעטות צנוחה כמספר קוראי ספרות בעולם ובארץ. מלבד התמעטות שמקורה בחלישות מערכים רצינים. יכולים אנו לאור לעצמנו שבהתמעם הקוראים מתמעטת גם שאיפתו של הסופר לכתוב: למי אנו עמלים? להתמעטות שמקורה בחלישות טיכסו ומצאו סופרים תילונים את עצת בלעם. מוסיפים ליצירה קרום של פסולת, נירוי יצדים. הקופצים עליה מתרבים. הסופר ר"מ שנפלו ע"ה נפגש פעם אחת עם חיים גראדה מאה"כ, שמחשב לגדול הסופרים היידישאים במחנה הילוני בתקופה האחרונה, והיסיף שאלתו בפניו: למה אינך מסוגל לכתוב כתיבה נקיה? השיבו האיש: אם אינני סוחם בלשונו אח הסיפור לא אמצא לו קוראים. תוך רמ"ש ושאל: האם כה קטן אתה בעיניך, עד שאתה מוזקק לסממנים של תעבצה בכרי למצוא קורא. או שמא גם צורך אישי יש בזה?!

הרברים שניים בחכליח כשמוכר כספרות חרדית. זו נוצרה לא מלבתחילה כ־אם בדיעבר, במשקל נגרי לספרות פסולה, וממילא ההתיחסות לכתיבה מקבלת מימד הגיוני הפוך: עם בל צעד נוסף של המחרדיות מתגבר ומתרבה הצורך בספרות חרדית, כמות ואיכות, וכל מי שלבו דואג על מצבנו הרוחני בדראי שאיפתו להגדיל ולהאדיר ספרות זו מתגברת ומוסיפה עם קצב הזמן ההתמעטות הלבבות, אלא שלצערנו מעטים בלבר עוסקים בכך.

כיום הזה, במדומה, הבל תמימי־דעים ביחס לצורך החיתי שתימצא בידינו ספרות חרדית ענפה: אידיאולוגיה, פובליצי־סטיקה, וסיפורת. לא הוי זו כהי זו. ענף אחר מכתן ללמר בני הקורא, או בכל אופן על